

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (siedma komora)

z 25. júna 2015*

„Štátna pomoc — Poistenie vývozných úverov — Zaistenie, ktoré priznal verejnoprávny podnik svojej dcérskej spoločnosti — Kapitálové vklady na krytie strát dcérskej spoločnosti — Pojem štátna pomoc — Pripísateľnosť štátu — Kritérium súkromného investora — Povinnosť odôvodnenia“

Vo veci T-305/13,

Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE), so sídlom v Ríme (Taliansko),

Sace BT SpA, so sídlom v Ríme,

v zastúpení: M. Siragusa a G. Rizza, advokáti,

žalobkyne,

ktoré v konaní podporuje:

Talianska republika, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

vedľajší účastník konania,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: G. Conte, D. Grespan a K. Walkerová, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2014/525/EÚ z 20. marca 2013 o opatreniach SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10) uskutočnených Talianskom v rokoch 2004 a 2009 v prospech spoločnosti Sace BT SpA (Ú. v. EÚ L 239, 2014, s. 24),

VŠEOBECNÝ SÚD (siedma komora),

v zložení: predseda komory M. van der Woude (spravodajca), sudcovia I. Wiszniewska-Bialecka a I. Ulloa Rubio,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. decembra 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyne, Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE) a jej 100 % dcérska spoločnosť Sace BT SpA, pôsobia v odvetví poisťovania vývozných úverov, to znamená poisťovania rizík spojených s vývoznými úvermi, ktorými sa financujú transakcie v Európskej únii, ako aj s mnohými tretími krajinami.

Oznámenie o poistení vývozných úverov

- 2 Komisia Európskych spoločenstiev zaslala 19. septembra 1997 členským štátom oznámenie podľa článku [108 ods. 1 ZFEÚ], ktorým sa uplatňujú články [107 ZFEÚ] a [108 ZFEÚ] na krátkodobé poistenie vývozných úverov (Ú. v. ES C 281, s. 4; Mim. vyd. 08/001, s. 147, ďalej len „oznámenie o krátkodobom poistení vývozných úverov“). Toto oznámenie, zmenené a doplnené oznámeniami členským štátom z roku 2001 (Ú. v. ES C 217, s. 2; Mim. vyd. 08/002, s. 106) a roku 2005 (Ú. v. EÚ C 325, s. 22), bolo uplatniteľné do 31. decembra 2012 v nadväznosti na zmenu jeho obdobia uplatnenia vykonanú oznámením z roku 2010 (Ú. v. EÚ C 329, s. 6). V bode 4.2 tohto oznámenia Komisia vyzvala členské štáty podľa článku 93 ods. 1 Zmluvy o ES (neskôr článok 88 ods. 1 ES, teraz článok 108 ods. 1 ZFEÚ), aby zmenili svoje systémy poisťovania vývozných úverov pre obchodovateľné riziká takým spôsobom, aby súkromní alebo štátni poisťovatelia vývozných úverov nemohli v súvislosti s takýmito rizikami využívať štátnu pomoc najmä vo forme štátnych záruk pokrývajúcich pôžičky alebo straty, kapitálových vkladov za podmienok, ktoré sú pre súkromného investora v trhovom hospodárstve neprijateľné, alebo služieb zaistného krytia poskytovaných štátom priamo či nepriamo prostredníctvom iného štátneho alebo štátom podporovaného poisťovateľa vývozných úverov za výhodnejších podmienok, ako sú podmienky, ktoré poskytuje trh so súkromným zaistením.
- 3 Obchodovateľné riziká boli definované v bode 2.5 prvom odseku oznámenia o poistení vývozných úverov, zmeneného a doplneného oznámením z roku 2001, „ako hospodárske a politické riziká verejných a neverejných dlžníkov so sídlom v krajinách uvedených v prílohe. Pre takéto riziká činí maximálne trvanie rizika (t. j. výroba plus úverové obdobie s bežným začiatkom podľa Bernskej únie a zvyčajnými úverovými podmienkami) menej ako dva roky“. Bod 2.5 druhý odsek oznámenia o poistení vývozných úverov, zmenený a doplnený oznámením z roku 2001, okrem toho spresňuje, že „všetky ostatné riziká (t. j. riziká katastrof a hospodárske a politické riziká krajín uvedených v prílohe) sa ešte nepovažujú za obchodovateľné“. Zoznam krajín s obchodovateľnými rizikami zahŕňa všetky členské štáty Únie, ako aj štáty OECD.

SACE

- 4 Pred svojou zmenou na akciovú spoločnosť v roku 2004 bola SACE talianskym verejnoprávnym podnikom istituto SACE. V roku 1998 s cieľom dosiahnuť súlad s bodom 4.2 oznámenia o poistení vývozných úverov (pozri bod 2 vyššie) istituto SACE ukončila svoju činnosť v oblasti poisťovania obchodovateľných rizík týkajúcu sa priamych poisťných zmlúv.
- 5 V roku 2004 sa SACE zmenila na akciovú spoločnosť, ktorej jediným akcionárom bolo talianske ministerstvo hospodárstva a financií (ďalej len „MHF“). Neskôr v novembri 2012 nadobudla SACE Cassa depositi e prestiti, verejnoprávny podnik, ktorý je v rozsahu 70 % ovládaný MHF.
- 6 Podľa článku 4 ods. 1 stanov patrí do obchodnej činnosti SACE poistenie, zaistenie, spolupoistenie a zabezpečenie rizík politickej povahy, rizík katastrofy, hospodárskych, obchodných a výmenných rizík, ako aj doplnkových rizík, ktorým sú vystavené talianske subjekty a spoločnosti, ktoré sú s nimi prepojené alebo ktoré ovládajú v rámci svojej činnosti so zahraničím, a internacionalizácia talianskeho

hospodárstva. Podľa článku 4 ods. 2 týchto stanov SACE okrem toho poskytuje za trhových podmienok a v súlade s právnou úpravou Únie záruky a poistné krytie zahraničným podnikom, pokiaľ ide o operácie strategického významu pre talianske hospodárstvo z hľadiska internacionalizácie, hospodárskej bezpečnosti a aktivácie výrobného procesu a procesu zamestnanosti v Taliansku.

- 7 Zákonný dekrét č. 269 z 30. septembra 2003, po zmenách a doplneniach zmenený na zákon č. 326 z 24. novembra 2003, ktorého článok 6 obsahuje ustanovenia týkajúce sa zmeny istituto SACE na akciovú spoločnosť od 1. januára 2004 (pozri bod 4 vyššie), vymedzil operácie SACE s prihliadnutím na vývoj dotknutého trhu.
- 8 V tomto ohľade článok 6 ods. 12 zákonného dekrétu č. 269 osobitne oprávňuje SACE obchodovať za určitých podmienok v odvetví obchodovateľných rizík. Tento článok totiž okrem iného stanovuje:

„SACE SpA môže vykonávať činnosť v oblasti poistenia a zaistenia obchodovateľných rizík v zmysle pravidiel Únie. Pre túto činnosť musí viesť oddelené účtovníctvo týkajúce sa činnosti využívajúcej výhodu štátnej záruky, alebo musí na tento účel založiť [akciovú spoločnosť]. V tomto druhom prípade účasť SACE SpA v takejto spoločnosti nesmie byť nižšia ako 30 % [a určité predtým pridelené finančné prostriedky] sa nesmú použiť na upísanie jej kapitálu. [Na činnosť poistenia obchodovateľných rizík] sa záruka štátu nevzťahuje.“
- 9 Článok 5 ods. 1 stanov SACE stanovuje, že záväzky prijaté touto spoločnosťou pri výkone jej činnosti v odvetví poistenia, spolupoistenia a záruk rizík definovaných ako neobchodovateľné riziká právnou úpravou Únie sú zaručené štátom na základe účinnej právnej úpravy. To isté ustanovenie spresňuje, že činnosti, na ktoré sa vzťahuje štátna záruka, podliehajú posúdeniu Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica (Medzirezortný výbor pre hospodárske programovanie, ďalej len „CIPE“) v súlade s ustanoveniami legislatívneho dekrétu č. 143 z 31. marca 1998, ktorý opätovne definuje záruku uplatniteľnú na SACE podľa talianskeho zákona č. 227 z 24. mája 1977. Podľa článku 2 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 143 má operácie a riziká poistiteľné zo strany SACE vymedziť CIPE. Okrem toho článok 8 ods. 1 tohto legislatívneho dekrétu stanovuje, že najneskôr 30. júna každého roka musí CIPE posúdiť prognózy poistných záväzkov SACE. Zákon o schválení rozpočtu štátu vymedzuje globálne limity pre riziká, ktoré sa môžu poistiť so zárukou, a to s rozdelením na záruky na obdobie kratšie a obdobie dlhšie ako 24 mesiacov.
- 10 Článok 5 ods. 2 stanov SACE vylučuje zo štátnej záruky jej činnosti v odvetví poistenia a záruk obchodovateľných rizík. Stanovuje, že uvedené činnosti táto spoločnosť vykonáva buď vypracovaním oddeleného účtovníctva, alebo zriadením akciovej spoločnosti na tento účel.

Sace BT

- 11 V roku 2004 v rámci legislatívneho rámca pripomenutého v bodoch 8 až 10 vyššie sa SACE rozhodla zriadiť dcérsku spoločnosť Sace BT ako oddelený subjekt, aby sa osamostatnila správa „obchodovateľných rizík“ v zmysle oznámenia o poistení vývozných úverov. Sace BT bolo vyčlenené základné imanie 100 miliónov eur, ktoré v celom rozsahu financovala SACE. Okrem toho SACE previedla do rezervného fondu Sace BT kapitál v hodnote 5,8 milióna eur.
- 12 Podľa článku 2 ods. 1 stanov patrí do obchodnej činnosti Sace BT výkon poistenia a zaistenia vo všetkých škodových oblastiach v rámci medzi stanovených osobitnými povoleniami, a to tak v Taliansku, ako aj v zahraničí. Podľa článku 15 ods. 3 týchto stanov členov správnej rady vymenúva a odvoláva valné zhromaždenie. Podľa článku 17 týchto stanov správa Sace BT prislúcha výlučne členom správnej rady.

- 13 Z rozhodnutia Komisie 2014/525/EÚ z 20. marca 2013 o opatreniach SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10) uskutočnených Talianskom v rokoch 2004 a 2009 v prospech spoločnosti Sace BT SpA (Ú. v. EÚ L 239, 2014, s. 24, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) vyplýva, že v rozhodnom čase Sace BT pôsobila v troch oblastiach: v odvetví úverového poistenia (54 % poistného v roku 2011), poistenia záruk (30 %) a iných druhov poistenia škody na majetku (13 %).
- 14 V rámci odvetvia úverového poistenia bola Sace BT aktívna v oblasti krátkodobého poistenia vývozných úverov, pokiaľ ide o obchodovateľné riziká v zmysle oznámenia o poistení vývozných úverov. Spoločnosť okrem toho ponúkala úverové poistenie transakcií na území Talianska (poistenie domácich obchodných transakcií). Okrem toho Sace BT v menšej časti svojho portfólia naďalej vykonávala krátkodobé poistenie neobchodovateľných rizík (pozri odôvodnenie 22 tabuľku 1 napadnutého rozhodnutia). Napadnuté rozhodnutie uvádza, že podľa tvrdenia talianskych orgánov túto činnosť, rovnako ako ďalšie činnosti, vykonávala v súlade s trhovými podmienkami a bez záruky štátu.

Správne konanie a napadnuté rozhodnutie

- 15 V nadväznosti na sťažnosť prijatú v júni 2007 Komisia začala predbežné prešetrovanie týkajúce sa prípadnej štátnej pomoci, ktorá by mohla vyplývať z rôznych opatrení, ktoré vykonala SACE v prospech Sace BT. Vo februári 2011 Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ, pokiaľ ide o štyri opatrenia v prospech Sace BT:
- vstupný kapitál vo výške 100 miliónov eur vo forme základného imania a vklad kapitálu do rezervného fondu vo výške 5,8 milióna eur, uskutočnené 27. mája 2004 (ďalej len „prvé opatrenie“),
 - zaistenie škodovej nadmiery pre obchodovateľné riziká v roku 2009, poskytnuté 5. júna 2009 a týkajúce sa časti rizík (odhadovanej na 74,15 %), ktorá nie je krytá tretími subjektmi pôsobiacimi na trhu (ďalej len „druhé opatrenie“),
 - kapitálový vklad vo výške 29 miliónov eur, poskytnutý 18. júna 2009 (ďalej len „tretie opatrenie“),
 - kapitálový vklad vo výške 41 miliónov eur, poskytnutý 4. augusta 2009 (ďalej len „štvrté opatrenie“).
- 16 Žiadne z týchto štyroch opatrení nebolo oznámené Komisii, keďže talianske orgány sa domnievali, že jednak neboli pripísateľné štátu a jednak boli v súlade s kritériom súkromného investora v trhovom hospodárstve.
- 17 Na konci konania vo veci formálneho zisťovania prijala Komisia 20. marca 2013 napadnuté rozhodnutie.
- 18 Na preukázanie pripísateľnosti dotknutých opatrení Taliansku Komisia vychádza v odôvodnení 177 napadnutého rozhodnutia zo všeobecných kritérií týkajúcich sa organických väzieb medzi členmi správnej rady SACE a Talianskom, z okolnosti, že SACE nevykonáva svoje činnosti za trhových podmienok, a zo skutočnosti, že zákon stanovuje, že SACE musí vlastniť aspoň 30 % kapitálu Sace BT. Okrem toho v odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza osobitné ukazovatele spočívajúce vo vyhláseniach členov správnej rady SACE počas prijímania týchto opatrení.
- 19 Pokiaľ ide o existenciu výhody, Komisia sa najskôr v odôvodneniach 127 až 130 napadnutého rozhodnutia domnieva, že druhé opatrenie priznáva výhodu Sace BT z dôvodu, že súkromný zaistovateľ by neupísal také vysoké zaistenie v jej prospech za podmienok, ktoré jej priznala SACE. Pokiaľ ide ďalej o tretie a štvrté opatrenie, Komisia sa v odôvodneniach 132 až 168 napadnutého rozhodnutia domnieva, že SACE nekonala ako obozretný súkromný investor. Predovšetkým tvrdí, že táto spoločnosť nevykonala predbežné hodnotenie rentability dotknutých kapitálových vkladov.

V záujme úplnosti vykonáva dodatočne retrospektívnu analýzu rentability týchto dvoch opatrení a dospieva k záveru, že súkromný investor by považoval za výhodnejšie nechať dcérsku spoločnosť vstúpiť do konkurzu ako vložiť do nej dodatočných 70 miliónov eur.

- 20 V článku 1 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatuje, že prvé opatrenie, a to vstupný kapitál a príspevok do rezervného fondu vo výške 105,8 milióna eur, nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Naopak za nezákonnú štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom sa považujú tri ďalšie opatrenia (ďalej len „sporné opatrenia“), a to zaistenie škodovej nadmiery vo výške 74,15%, ktoré obsahuje prvok štátnej pomoci v sume 156 000 eur (článok 2 napadnutého rozhodnutia), ako aj dva kapitálové vklady vo výške 29 a 41 miliónov eur (články 3 a 4 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Podľa článkov 5 a 6 napadnutého rozhodnutia sú talianske orgány povinné od Sace BT okamžite vymôcť vyššie uvedenú pomoc zvýšenú o zložené úroky z omeškania, dbať na to, aby napadnuté rozhodnutie bolo vykonané do štyroch mesiacov po dni jeho oznámenia, a do dvoch mesiacov po tomto oznámení informovať Komisiu najmä o celkovej sume, ktorá sa má vymôcť, o sumách už vymožených a opatreniach prijatých alebo zamýšľaných na dosiahnutie súladu s napadnutým rozhodnutím.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 22 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 3. júna 2013 podali žalobkyne túto žalobu.
- 23 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 4. júla 2013 Talianska republika podala návrh na vstup do tohto konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov žalobkýň. Uznesením zo 4. septembra 2013 predseda štvrtej komory Všeobecného súdu tomuto návrhu vyhovel.
- 24 Po zmene zloženia komôr Všeobecného súdu bol sudca spravodajca pridelený do siedmej komory, v dôsledku čoho jej bola pridelená táto vec.
- 25 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 26. februára 2014 podali žalobkyne návrh na nariadenie predbežného opatrenia s cieľom dosiahnuť odklad výkonu napadnutého rozhodnutia, až kým Všeobecný súd nerozhodne o hlavnej žalobe. Uznesením z 13. júna 2014 predseda Všeobecného súdu rozhodol odložiť výkon článku 5 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom boli talianske orgány povinné vymôcť od Sace BT sumu vyššiu ako [dôverné]¹ (uznesenie z 13. júna 2014, SACE a Sace BT/Komisia, T-305/13 R, EU:T:2014:595).
- 26 Žalobkyne, podporované v konaní Talianskou republikou, navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie, alebo subsidiárne, aby ho zrušil čiastočne,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania,
 - nariadil akékoľvek ďalšie opatrenie vrátane dokazovania, ktoré bude považovať za potrebné.
- 27 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania.

1 — Dôverné údaje, pri ktorých sa neuviedli identifikačné znaky.

Právny stav

- 28 Na podporu svojho návrhu na zrušenie uvádzajú žalobkyne tri žalobné dôvody. Prvým žalobným dôvodom žalobkyne spochybňujú pripísateľnosť sporných opatrení talianskej vláde. Druhý žalobný dôvod je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve, ako aj na nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o druhé opatrenie. Tretí žalobný dôvod je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve, pokiaľ ide o tretie a štvrté opatrenie.

O prvom žalobnom dôvode založenom na neexistencii pripísateľnosti sporných opatrení Taliansku

- 29 Žalobkyne tvrdia, že Komisia nesprávne uplatnila článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keď sa domnievala, že sporné opatrenia boli pripísateľné Taliansku. Rozhodnutia, ktorými sa zaviedli sporné opatrenia, boli prijaté autonómne správnu radou SACE.
- 30 Žalobkyne tvrdia, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje nič, čo by preukazovalo, že sporné rozhodnutia predstavovali nástroj uplatnenia politiky definovanej Talianskom alebo že boli prijaté pod priamym či nepriamym vplyvom tohto štátu, alebo že by talianske orgány o tom mali vedomosť *ex ante*. Všeobecné a osobitné nepriame dôkazy uvedené Komisiou v bodoch 177 až 179 napadnutého rozhodnutia neumožňujú dospieť k záveru, že bolo nepravdepodobné, že SACE mohla prijať sporné opatrenia bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci.
- 31 Talianska republika, ktorá vstúpila do konania na podporu žalobkýň, dopĺňa, že okolnosť uvedená Komisiou, že sporné rozhodnutia zodpovedali cieľu všeobecného záujmu, nepostačuje na záver o účasti orgánov verejnej moci. Podnik totiž mohol s cieľom dosiahnuť zisk prihladiť z mnohých iných dôvodov aj na všeobecný záujem posudzovaný autonómne správcami tohto podniku.
- 32 Žalobkyne a Talianska republika okrem toho uvádzajú, že sporné opatrenia prijala SACE bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci a bez toho, aby ich tieto orgány ovplyvnili čo len nepriamo. Komisia sa v napadnutom rozhodnutí obmedzila na preukázanie teoretickej možnosti účasti orgánov verejnej moci. Dostatočne právne nepreukázala, že verejnoprávny akcionár v praxi vykonával dominantný vplyv na prijímanie sporných opatrení v rozpore so zásadou autonómie správy správnej rady SACE.
- 33 Žalobkyne a Talianska republika sa domnievajú, že základné kritérium na posúdenie pripísateľnosti opatrenia štátu spočíva v overení stupňa autonómie správy, ktorou v praxi disponuje správna rada verejnoprávneho podniku, a intenzity kontroly vykonávanej orgánmi verejnej moci. Na preukázanie – v súlade s rozsudkom zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia (C-482/99, Zb., ďalej len „rozsudok Stardust“, EU:C:2002:294) – účasti orgánov verejnej moci na prijímaní opatrenia treba totiž preukázať, že toto opatrenie bolo vymedzené na základe intervencie štátu a nie na základe autonómnej voľby samotného podniku.
- 34 Podľa Talianskej republiky je preto opatrenie pripísateľné štátu iba vtedy, ak sa konštatuje, že je dôsledkom záväzného právneho aktu orgánu verejnej moci, ktorý, aj keď nepriame dôkazy, ktoré obsahuje, nie sú presné a špecifické, viedol podnik k tomu, aby uprednostnil cieľ verejného záujmu pred vlastným záujmom a aby prijal iné opatrenie než v prípade neexistencie takýchto nepriamych dôkazov.

- 35 Podľa žalobkýň a Talianskej republiky v predmetnej veci Komisia nijako nepreukázala, že talianske orgány verejnej moci zaviedli prax spočívajúcu vo využívaní SACE na ciele všeobecného záujmu, čo by bolo v rozpore so zásadou autonómie správy priznanej verejnoprávnym podnikom talianskou právnou úpravou, z ktorej vyplýva, že MHF „neriadi a nekoordinuje spoločnosti, v ktorých má účasť“. Komisia tak neuniesla dôkazné bremeno.
- 36 Talianska republika dopĺňa, že prax MHF nezasahovať do rozhodnutí patriacich do právomoci správnej rady SACE potvrdzuje správa tohto ministerstva z 12. novembra 2008, ktorou sa v odpovedi na žiadosť SACE pripomína, že nadobudnutie juhoafrickej spoločnosti pôsobiacej v odvetví poisťovania úverov nepodliehalo jeho schváleniu. Túto prax spočívajúcu v dodržaní autonómie správy SACE potvrdzuje druhá správa MHF, v ktorej sa uvádza, že do jeho právomoci nepatrí zasahovať do zriadenia novej spoločnosti na poskytovanie služieb pod kontrolou Sace BT.
- 37 Komisia popiera celú túto argumentáciu. Na preukázanie pripísateľnosti opatrenia štátu nie je potrebné preukázať, že plní výlučne verejný účel.
- 38 Podľa judikatúry na to, aby mohli byť výhody považované za pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musia byť jednak priznané priamo alebo nepriamo zo zdrojov štátu a jednak musia byť pripísateľné štátu (pozri rozsudky Stardust, už citovaný v bode 33 vyššie, EU:C:2002:294, bod 24, a z 10. novembra 2011, Elliniki Nafpigoataskevastiki a i./Komisia, T-384/08, EU:T:2011:650, bod 50).
- 39 V predmetnej veci preto treba preskúmať, či sporné opatrenia mohli byť oprávnené považované za výsledok správania pripísateľného štátu.
- 40 Je nepochybné, že v nadväznosti na zmenu na akciovú spoločnosť v celom rozsahu ovládanú štátom bola SACE v relevantnom období verejnoprávnym podnikom v zmysle článku 2 písm. b) smernice Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, s. 17), podľa ktorého pojem verejný podnik označuje „všetky podniky, na ktoré môžu mať orgány verejnej moci, a to priamo alebo nepriamo, dominantný vplyv prostredníctvom ich vlastníctva, finančnej účasti alebo predpisov, ktorými sa riadia“.
- 41 V bode 52 rozsudku Stardust, už citovaného v bode 33 vyššie (EU:C:2002:294), však Súdny dvor už rozhodol, že aj keď štát mohol kontrolovať verejnoprávny podnik a vykonávať dominantný vplyv na jeho operácie, skutočný výkon tejto kontroly v konkrétnom prípade nemožno automaticky predpokladať. Verejnoprávny podnik môže konať s väčšou alebo menšou mierou nezávislosti, čo závisí od stupňa samostatnosti, ktorú mu štát ponechal. Preto len samotná skutočnosť, že verejnoprávny podnik je pod štátnou kontrolou, nestačí na prisúdenie ním prijatých opatrení, akými sú napríklad dotknuté opatrenia finančnej pomoci, štátu. Tiež je potrebné zistiť, či sa budú orgány verejnej moci považovať za účastníkov prijatia týchto opatrení, nech už to urobia akýmkoľvek spôsobom.
- 42 V predmetnej veci z toho vyplýva, že samotná skutočnosť, že Taliansko mohlo ako jediný akcionár SACE vykonávať dominantný vplyv na činnosti tejto spoločnosti, neumožňuje predpokladať, že skutočne vykonávalo kontrolu, pokiaľ ide o prijatie sporných opatrení.
- 43 Z tohto dôvodu treba pripomenúť kritériá vyplývajúce z judikatúry na účely posúdenia pripísateľnosti opatrenia pomoci prijatého verejnoprávnym podnikom štátu (pozri body 44 až 52 nižšie) ešte pred preskúmaním nepriamych dôkazov, ktoré v predmetnej veci uviedla Komisia (pozri body 53 až 88 nižšie).

Kritériá posúdenia pripísateľnosti opatrenia pomoci priznanej verejnoprávnyim podnikom štátu podľa judikatúry

- 44 V bodoch 53 a 54 rozsudku Stardust, už citovaného v bode 33 vyššie (EU:C:2002:294), Súdny dvor spresnil, že nemožno požadovať, aby sa na základe presného dokazovania preukázalo, že orgány verejnej moci konkrétne nabádali verejnoprávny podnik, aby prijal dotknuté opatrenia pomoci. Vzhľadom na úzke vzťahy medzi štátom a verejnoprávnyimi podnikmi totiž existuje reálne riziko, že štátna pomoc bude priznaná prostredníctvom týchto podnikov málo transparentným spôsobom, takže pre tretiu osobu bude práve z dôvodu privilegovaných vzťahov existujúcich medzi štátom a verejnoprávnyim podnikom veľmi ťažké v konkrétnom prípade preukázať, že opatrenia pomoci prijaté týmto podnikom boli prijaté na pokyn verejnoprávnyim podnikov.
- 45 Preto podľa ustálenej judikatúry pripísateľnosť opatrenia pomoci prijatého verejnoprávnyim podnikom štátu môže byť vyvodená zo všetkých dostatočne presných a zhodných nepriamych dôkazov vyplývajúcich z okolností vo veci a kontextu, v ktorom k tomuto opatreniu došlo, ktoré by mohli predpokladať existenciu konkrétnej účasti orgánov verejnej moci na prijatí tohto opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Stardust, už citovaný v bode 33 vyššie, EU:C:2002:294, bod 55; z 26. júna 2008, SIC/Komisia, T-442/03, Zb., EU:T:2008:228, bod 98, a Elliniki Nafpigokataskevastiki a i./Komisia, už citovaný v bode 38 vyššie, EU:T:2011:650, bod 54).
- 46 V tomto ohľade rozsudok Stardust, už citovaný v bode 33 vyššie (EU:C:2002:294), uzatvára zoznam nepriamych dôkazov, ktoré nie sú ani záväzné, ani vyčerpávajúce a ktoré sa zohľadnili v judikatúre alebo sa môžu zohľadniť, ako napríklad skutočnosť, že verejnoprávny podnik, ktorý priznal pomoc, nemohol prijať toto rozhodnutie bez zohľadnenia požiadaviek orgánov verejnej moci, že tento podnik bol nielen viazaný skutočnosťami organickej povahy voči štátu, ale musel okrem toho zohľadniť smernice pochádzajúce od medzirezortného výboru, akým je napríklad CIPE, povahu činností verejnoprávneho podniku a ich výkon na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými subjektmi, právne postavenie tohto podniku, ktoré vyplýva z verejného práva alebo zo všeobecného práva spoločností, alebo intenzitu ovládania vykonávaného orgánmi vo vzťahu k jeho správe (pozri rozsudok Stardust, už citovaný v bode 33 vyššie, EU:C:2002:294, body 55 a 56 a citovanú judikatúru).
- 47 Okrem toho v bode 56 rozsudku Stardust, už citovanom v bode 33 vyššie (EU:C:2002:294), Súdny dvor ešte zdôraznil, že akýkoľvek iný nepriamy dôkaz poukazujúci v konkrétnom prípade na účasť orgánov verejnej moci alebo nepravdepodobnosť neexistencie účasti na prijatí opatrenia aj vzhľadom na jeho rozsah, obsah a podmienky, ktoré zahŕňa, by mohol byť relevantný pre záver o pripísateľnosti opatrenia prijatého verejnoprávnyim podnikom štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2014, Tíza Erómű/Komisia, T-468/08, EU:T:2014:235, bod 170).
- 48 Po prvé z tejto judikatúry vyplýva, že na rozdiel od tvrdení Talianskej republiky (pozri body 33 a 34 vyššie) musí byť pojem konkrétna účasť štátu chápaný v takom zmysle, že dotknuté opatrenie bolo prijaté pod vplyvom alebo skutočnou kontrolou orgánov verejnej moci alebo že neexistencia takéhoto vplyvu či takej kontroly je nepravdepodobná, bez toho, aby bolo potrebné preskúmať vplyv tejto účasti na obsah opatrenia. Osobitne na splnenie podmienky pripísateľnosti nemožno vyžadovať dôkaz, že správanie verejnoprávneho podniku by bolo iné, ak by konal autonómne. Pokiaľ ide o ciele sledované dotknutým opatrením, hoci ich možno zohľadniť na účely posúdenia pripísateľnosti, nie sú rozhodujúce.
- 49 Okolnosť, že v niektorých prípadoch ciele všeobecného záujmu súhlasia so záujmom verejnoprávneho podniku, totiž neposkytuje sama osebe nijaký nepriamy dôkaz o prípadnej účasti alebo neexistencii účasti orgánov verejnej moci v tej či onej forme na prijatí dotknutého opatrenia. V dôsledku toho skutočnosť, že záujem verejnoprávneho podniku sa zhoduje so všeobecným záujmom, nevyhnutne neznamená, že tento podnik mohol prijať svoje rozhodnutie bez zohľadnenia požiadaviek orgánov

verejnej moci. Komisia tak správne uvádza, že nič nebráni tomu, aby orgány verejnej moci mohli uložiť verejnoprávnemu podniku povinnosť uskutočniť operáciu podnikateľskej povahy, ktorá, hoci môže byť v súlade s kritériom súkromného investora, bude v každom prípade pripísateľná štátu.

- 50 Po druhé treba tiež odmietnuť výklad judikatúry Stardust vykonaný Talianskou republikou (pozri body 34 a 35 vyššie), podľa ktorého konkrétna účasť štátu na prijatí opatrenia verejnoprávnym podnikom, akým je SACE, mohla vyplývať iba z právneho aktu orgánu verejnej moci vedúceho tento podnik k tomu, aby uprednostnil ciele všeobecného záujmu nad vlastnými záujmami, alebo z praxe orgánov verejnej moci spočívajúcej vo využití tohto podniku na účely všeobecného záujmu v rozpore so zásadou autonómie správy upravenej v talianskom zákone o verejnoprávných podnikoch.
- 51 Z rozsudku Stardust, už citovaného v bode 33 vyššie (EU:C:2002:294), totiž vyplýva, že autonómia zverená prostredníctvom právnej formy verejnoprávnemu podniku nebráni možnosti štátu vykonávať dominantný vplyv nad prijímaním niektorých opatrení. Keďže prípadná konkrétna účasť štátu nie je vylúčená autonómiou, ktorou v zásade disponuje verejnoprávny podnik, dôkaz o tejto účasti môže byť predložený na základe všetkých právnych alebo skutkových okolností spôsobilých vytvoriť súbor dostatočne presných a konvergentných nepriamych dôkazov o výkone skutočného vplyvu alebo kontroly zo strany štátu.
- 52 V predmetnej veci je preto úlohou Komisie na základe súboru dostatočne presných a konvergentných nepriamych dôkazov preukázať, že účasť Talianska na rozhodnutí priznať sporné opatrenia bola konkrétna alebo že neexistencia takejto účasti bola nepravdepodobná vzhľadom na okolnosti a kontext veci.

Posúdenie nepriamych dôkazov uvedených v predmetnej veci Komisiou

- 53 Treba preskúmať, či za okolností ako v predmetnej veci a v kontexte sporných opatrení nepriame dôkazy uvedené Komisiou v odôvodneniach 177 až 179 napadnutého rozhodnutia umožňovali ako celok predpokladať, že talianske orgány verejnej moci sa v tej či onej forme konkrétne podieľali na prijatí týchto opatrení.
- 54 S cieľom preukázať takúto účasť Komisia poukazuje na „všeobecné nepriame dôkazy“ týkajúce sa kontextu prijatia sporných opatrení (odôvodnenie 177 napadnutého rozhodnutia) a na „osobitné nepriame dôkazy“ týkajúce sa podmienok priznania týchto opatrení (odôvodnenia 178 a 179 napadnutého rozhodnutia).
- 55 Pokiaľ ide o všeobecné nepriame dôkazy, Komisia uvádza tieto tri skutočnosti:
- všetci členovia správnej rady SACE sú vymenúvaní na návrh Talianska,
 - SACE nevykonáva svoje činnosti „na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými subjektmi“,
 - podľa zákona musí SACE vlastniť aspoň 30 % základného imania Sace BT.
- 56 Každý z týchto nepriamych dôkazov treba dôkladne preskúmať a následne ich posúdiť ako celok.
- 57 Po prvé, čo sa týka tvrdenia o vymenúvaní členov správnej rady uvedeného v odôvodnení 177 písm. a) napadnutého rozhodnutia, treba uviesť, že článok 6 ods. 2 zákonného dekrétu č. 269, ktorý akcie SACE prideluje MHF, stanovuje, že toto vymenúvanie sa vykoná po dohode s rôznymi ministerstvami uvedenými v článku 4 ods. 5 legislatívneho dekrétu č. 143, ktorý zmieňuje talianske ministerstvo

financií, rozpočtu a hospodárskeho programu (poverené hospodárstvom a financiami v rozhodnom čase), talianske ministerstvo zahraničných vecí, talianske ministerstvo priemyslu, obchodu a remeselníctva a talianske ministerstvo zahraničného obchodu.

- 58 Ako však uviedla Talianska republika na pojednávaní, z článku 6 ods. 24 zákonného dekrétu č. 269 vyplýva, že počas zriadenia SACE bol článok 4 legislatívneho dekrétu č. 143 uplatniteľný už iba prechodne až do schválenia stanov SACE. Podľa článku 13 týchto stanov sú členovia správnej rady vymenúvaní na obdobie nepresahujúce tri roky valným zhromaždením a môžu byť opätovne vymenovaní.
- 59 Žalobkyne a Talianska republika z toho vyvodzujú, že organické nepriame dôkazy uvedené v odôvodnení 177 písm. a) napadnutého rozhodnutia nevyplývajú z osobitných pravidiel, ale z vlastníckej štruktúry, a preto sú zanedbateľné.
- 60 Komisia na pojednávaní tvrdila, že schválenie osobitných pravidiel vymenúvania členov správnej rady SACE nebolo automatické. Uviedla, bez toho, aby to Talianska republika spochybnila, že počas prijímania sporných opatrení boli členovia tvoriaci správnu radu SACE vymenúvaní podľa pôvodného osobitného konania.
- 61 Iste, členovia správnej rady podniku ovládaného v celom rozsahu štátom sú nevyhnutne vymenúvaní orgánmi verejnej moci, keďže štát je jediným akcionárom spoločnosti. V predmetnej veci však okolnosť, že prinajmenšom pôvodné vymenovanie členov správnej rady SACE malo byť podľa osobitného legislatívneho ustanovenia vykonané po dohode s viacerými dôležitými ministerstvami, potvrdzuje osobitné vzťahy medzi SACE a orgánmi verejnej moci a môže predstavovať nepriamy dôkaz účasti orgánov verejnej moci na činnosti verejnoprávneho podniku.
- 62 Okrem toho túto účasť potvrdzuje aj skutočnosť uvedená Komisiou v odôvodnení 178 písm. a) napadnutého rozhodnutia, že dvaja členovia správnej rady SACE vykonávali súčasne riadiace funkcie v rámci ministerstiev, a to pokiaľ ide o pôvodné talianske ministerstvo zahraničného obchodu, teraz ministerstvo hospodárskeho rozvoja, a talianske ministerstvo zahraničných vecí (pozri bod 85 nižšie).
- 63 Napriek tomu tieto organické nepriame dôkazy, hoci významné v rozsahu, v akom preukazujú obmedzenú mieru nezávislosti SACE vo vzťahu k štátu, samy osebe nepostačujú na preukázanie konkrétnej účasti štátu na prijímaní sporných opatrení a musia sa posúdiť s ostatnými nepriamymi dôkazmi.
- 64 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého SACE nevykonáva svoje činnosti „na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými subjektmi“, napadnuté rozhodnutie sa zakladá na týchto štyroch nepriamych dôkazoch:
- úloha SACE spočíva v zachovaní a podpore talianskeho hospodárstva, najmä pokiaľ ide o neobchodovateľné riziká, v súlade s definíciou vypracovanou v oznámení o poistení vývozných úverov, takže pôsobí v odvetví, ktoré sa nepovažuje za podliehajúce bežným podmienkam hospodárskej súťaže na trhu,
 - činnosti SACE vždy požívali záruky štátu, hoci pravidlá o štátnej pomoci zakazujú požívať takúto výhodu ostatným verejnoprávnym podnikom pôsobiacim v hospodárskej súťaži so súkromnými subjektmi na trhu,
 - finančná situácia SACE podlieha kontrole Corte dei conti (taliansky Dvor audítorov) a MHF je povinné každoročne predkladať správu o činnosti SACE talianskemu parlamentu,

- pokiaľ ide o vplyv štátu na priznanie zdrojov SACE, CIPE prijíma najneskôr 30. júna každého roka predbežný plán záväzkov poistenia a finančných potrieb týkajúcich sa určených rizík a definuje celkové limity záväzkov spojených s neobchodovateľnými rizikami, ktoré môže SACE prevziať, s rozdelením na záruky na obdobie kratšie a obdobie dlhšie ako 24 mesiacov.
- 65 Treba posúdiť dosah týchto štyroch nepriamych dôkazov v predmetnej veci, ktoré podľa Komisie majú v skutočnosti preukázať, že orgány verejnej moci používajú skupinu SACE nielen v odvetví neobchodovateľných rizík, ale aj v odvetví obchodovateľných rizík s cieľom podporiť systém podnikov v Taliansku a napomôcť hospodárskemu rozvoju krajiny.
- 66 Prvý nepriamy dôkaz uvedený v bode 64 vyššie sa vzťahuje na úlohu podpory konkurencieschopnosti talianskeho hospodárstva zverenú SACE, „najmä pokiaľ ide o neobchodovateľné riziká“. V tejto súvislosti treba poznamenať, že ani žalobkyne, ani Talianska republika nespochybňujú túto prezentáciu úlohy SACE Komisiou v napadnutom rozhodnutí. Implicitne tak zrejme schvaľujú, že úloha SACE v rozsahu, v akom sa týka predovšetkým, ale nie výlučne, neobchodovateľných rizík, sa vzťahuje aj na konkurenčné odvetvie poistenia obchodovateľných rizík. Pôsobnosť úlohy všeobecného záujmu SACE vyplýva z článku 4 ods. 1 a 2 stanov tejto spoločnosti, ktorý definuje jej predmet (pozri bod 6 vyššie). Článok 4 ods. 1 týchto stanov vo všeobecnosti odkazuje na pokrytie „rizík politickej povahy, rizík katastrofy, hospodárskych, obchodných a výmenných rizík, ako aj doplnkových rizík, ktorým sú vystavené priamo či nepriamo [talianske] subjekty a spoločnosti, vrátane zahraničných, ktoré sú s nimi prepojené alebo ktoré ovládajú v rámci svojej činnosti so zahraničím[, a pokiaľ ide o internacionalizáciu] talianskeho hospodárstva“. Čo sa týka článku 4 ods. 2, ten výslovne upravuje poskytovanie „záruk a poistného krytia zahraničným podnikom v súvislosti s operáciami strategického významu pre talianske hospodárstvo z hľadiska internacionalizácie, hospodárskej bezpečnosti a aktivácie výrobného procesu a procesu zamestnanosti v Taliansku“ za trhových podmienok a v súlade s právnou úpravou Únie (pozri bod 6 vyššie).
- 67 Táto úloha všeobecného záujmu výslovne zahŕňajúca najmä pokrytie rizík, ktoré sú definované ako obchodovateľné riziká v oznámení o poistení vývozných úverov (pozri bod 3 vyššie), a odkazujúca okrem iného na poskytovanie služieb poistenia za trhových podmienok, pokiaľ ide o operácie strategického významu pre talianske hospodárstvo, tak prekračuje jedinú úlohu krytia neobchodovateľných rizík, ktorá nepatrí do konkurenčného odvetvia.
- 68 V dôsledku toho úloha všeobecného záujmu zverená SACE jej stanovami zahŕňa tiež poisťovanie obchodovateľných rizík, na ktorých krytie bola zriadená Sace BT (pozri body 8 a 11 vyššie).
- 69 Iste, v odôvodnení 177 písm. b) bode i) napadnutého rozhodnutia Komisia odkazuje na úlohu podpory „konkurencieschopnosti talianskeho hospodárstva, najmä pokiaľ ide o neobchodovateľné riziká“ (pozri bod 64 vyššie). Hoci tak dáva dôraz konkrétnejšie na účel všeobecného záujmu sledovaný SACE v odvetví poistenia neobchodovateľných rizík, nič to nemení na skutočnosť, že Komisia poukazuje na všeobecný účel podpory talianskeho hospodárstva priznaný SACE článkom 4 ods. 1 a 2 jeho stanov, pokiaľ ide o všetky jej činnosti, ktoré sa môžu vykonávať aj v odvetví poistenia obchodovateľných rizík, ako vyplýva z článku 6 ods. 12 zákonného dekrétu č. 269 (pozri bod 8 vyššie).
- 70 Druhý nepriamy dôkaz dotknutý v odôvodnení 177 písm. b) napadnutého rozhodnutia (pozri bod 64 vyššie) sa týka záruky štátu, ktorú požíva SACE. Na rozdiel od prvého nepriameho dôkazu skúmaného v bodoch 66 až 69 vyššie sa tento nepriamy dôkaz vzťahuje výlučne na činnosť SACE v odvetví poistenia neobchodovateľných rizík. Z článku 5 ods. 2 stanov SACE výslovne vyplýva, že počas rozhodného obdobia „činnosť poistenia a zaistenia rizík definovaných vnútroštátnou právnou úpravou Európskej únie ako obchodovateľné riziká nepožíva[la] záruku štátu a [bola] upravená právnou úpravou v oblasti súkromného poistenia“.

- 71 Tento nepriamy dôkaz týkajúci sa záruky štátu však potvrdzuje, že činnosti SACE neboli činnosťami, ktoré vykonáva obchodná spoločnosť poskytujúca poistenie vývozných úverov za trhových podmienok, ale činnosťami, ktoré vykonáva verejnoprávna poisťovacia spoločnosť požívajúca odchylné postavenie a sledujúca ciele podpory hospodárstva definované orgánmi verejnej moci, a to ako nástroj na podporu vývozov osobitne vďaka záruke štátu (pozri bod 67 vyššie).
- 72 Tretí nepriamy dôkaz dotknutý v odôvodnení 177 písm. b) napadnutého rozhodnutia (pozri bod 64 vyššie) sa vzťahuje na každoročnú kontrolu účtov SACE zo strany Corte dei conti upravenú v článku 6 ods. 16 zákonného dekrétu č. 269 a na povinnosť MHF predložiť každý rok správu o činnosti SACE talianskemu parlamentu podľa článku 6 ods. 17 toho istého zákonného dekrétu. Ako uvádza Komisia, tieto kontroly, aj keď sa uplatňujú aj na iné verejnoprávne podniky, sa neuplatňujú na všetky verejnoprávne podniky v celom rozsahu ovládané štátom, čo potvrdzuje všeobecný rámec osobitnej verejnej kontroly vykonávanej vo vzťahu k SACE. Talianska republika však na pojednávaní uviedla, bez toho, aby to spochybnila Komisia, že posledná správa o činnosti SACE parlamentu pochádzala z roku 2008.
- 73 Tento tretí nepriamy dôkaz nie je sám osebe rozhodujúci. Vzhľadom na to, že tieto finančné a politické kontroly na jednej strane nastupujú *a posteriori* a na druhej strane sa v zásade týkajú všetkých účtov alebo činnosti SACE, totiž samy osebe neumožňujú predpokladať, že orgány verejnej moci konkrétne ovplyvnili prijatia predchádzajúcich rozhodnutí, akými sú rozhodnutia týkajúce sa sporných opatrení. Nič to nemení na skutočnosti, že možnosti kontroly potvrdzujú záujem Talianska týkajúci sa činnosťou SACE, a preto sú relevantné ako súčasť súboru nepriamych dôkazov, o ktorý sa opiera Komisia.
- 74 Štvrtý nepriamy dôkaz uvedený v odôvodnení 177 písm. b) napadnutého rozhodnutia (pozri bod 64 vyššie) sa týka schválenia predbežného plánu záväzkov poistenia SACE a finančných potrieb týkajúcich sa určených rizík zo strany CIPE a definície CIPE, pokiaľ ide o celkové limity záväzkov spojených s neobchodovateľnými rizikami, ktoré môže SACE prevziať v súlade s článkom 6 ods. 9 zákonného dekrétu č. 269, ktorý odkazuje na ustanovenia článku 2 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 143 (pozri bod 9 vyššie).
- 75 V tejto súvislosti žalobkyne tvrdia, že rozhodnutie CIPE o schválení sa obmedzuje na prebratie a formalizáciu predbežného plánu vopred schváleného správnu radou SACE. V skutočnosti spočíva účel konania o schválení zo strany CIPE (pozri bod 9 vyššie) výlučne v informovaní štátu o rozsahu jeho maximálneho potenciálneho vystavenia riziku vyplývajúceho zo záruky, ktorú poskytuje, pokiaľ ide o poisťné krytia ponúkané SACE v odvetví neobchodovateľných rizík. Predbežný plán predložený na takéto schválenie sa inak netýka činností Sace BT.
- 76 Túto argumentáciu nemožno prijať. Komisia správne tvrdí, že schválenie predbežného plánu SACE zo strany CIPE, ktorý je vyšším orgánom koordinácie a riadenia talianskej hospodárskej politiky, preukazuje, že tento podnik nevykonáva svoje činnosti za úplne autonómnych podmienok správy, a preto ho možno považovať za konajúci pod kontrolou orgánov verejnej moci, prinajmenšom pokiaľ ide o prijímanie dôležitých rozhodnutí.
- 77 Hlavná činnosť SACE na trhu neobchodovateľných rizík totiž patrí do rámca predbežného plánu, ktorý, hoci je vypracovaný správnu radou spoločnosti, musí schváliť CIPE. Takéto schvaľovacie konanie orgánom, ktorý určuje smerovanie národnej hospodárskej politiky, nemôže mať čisto informatívny dosah. Pri neexistencii akéhokolvek opačného nepriameho dôkazu (pozri bod 83 nižšie) naznačuje, že SACE je povinná zohľadniť požiadavky orgánov verejnej moci ako protihodnotu záruky štátu, ktorú požíva.
- 78 Po tretie žalobkyne a Talianska republika spochybňujú akúkoľvek preukaznú hodnotu nepriameho dôkazu založeného na tom, že článok 5 ods. 2 stanov Sace BT stanovuje, že účasť SACE na základnom imaní tejto dcérskej spoločnosti nemôže byť nižšia ako 30 % v súlade s článkom 6 ods. 12 zákonného dekrétu č. 269 (pozri bod 55 vyššie).

- 79 Iste, žalobkyne správne uvádzajú, že účasť 30 % neumožňuje SACE kontrolovať činnosť jej dcérskej spoločnosti. Napriek tomu, hoci takéto ustanovenie nepostačuje samo osebe na záver, že orgány verejnej moci sa konkrétne zúčastnili na prijatí sporných opatrení, predstavuje v súlade s judikatúrou nepriamy dôkaz vyplývajúci z kontextu tohto prijatia, ktorý možno vziať do úvahy (pozri bod 45 vyššie).
- 80 Ako uvádza Komisia, táto účasť totiž môže byť považovaná za účasť, ktorá zabezpečuje určitú úroveň verejného záväzku v rámci činnosti poisťovania obchodovateľných rizík prostredníctvom SACE v celom rozsahu ovládanej štátom počas rozhodného obdobia a potvrdzuje, že SACE podlieha osobitnému právnemu režimu, a to aj vo vyššie uvedenom odvetví.
- 81 Za týchto podmienok všeobecné nepriame dôkazy týkajúce sa kontextu, v ktorom boli sporné opatrenia prijaté, skúmané v bodoch 55 až 80 vyššie, vnímané ako celok umožňujú dostatočne právne preukázať, že tieto opatrenia sú pripísateľné štátu vzhľadom na ich význam pre talianske hospodárstvo.
- 82 Vzhľadom na rozsah a predmet sporných opatrení, ktorých celková hodnota predstavuje viac ako 70 miliónov eur, totiž všetky nepriame dôkazy uvedené Komisiou, týkajúce sa organických vzťahov zavedených osobitnými legislatívnymi ustanoveniami medzi SACE a orgánmi verejnej moci (pozri body 57 až 63 vyššie), cieľov podpory konkurencieschopnosti talianskeho hospodárstva zverených SACE jej stanovami (pozri body 66 až 69 vyššie), podpory štátu vo forme záruky štátu priznanej SACE pri výkone jej hlavnej činnosti (pozri body 70 a 71 vyššie), predbežnej kontroly (pozri body 74 až 78 vyššie) a kontroly *a posteriori* (pozri body 72 a 73 vyššie) vykonávanej orgánmi verejnej moci nad činnosťou SACE, ako aj určitej úrovne verejného záväzku v odvetví poistenia obchodovateľných rizík (pozri bod 80 vyššie), preukazujú, že neexistencia účasti orgánov verejnej moci na prijímaní sporných opatrení je nepravdepodobná.
- 83 Túto analýzu nevyvracia tvrdenie Talianskej republiky týkajúce sa praxe MHF nevstupovať do rozhodovania verejnoprávnych podnikov, ako to potvrdzujú dve správy tohto ministerstva pripomínajúce, že činnosti, o ktorých rozhodla správna rada SACE, nepodliehali jej schváleniu (pozri bod 36 vyššie). Na jednej strane, ako uvádza Komisia, totiž na tieto správy nemožno v predmetnej veci poukazovať, keďže neboli predložené Komisii počas správneho konania (pozri rozsudok z 25. júna 2008, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia*, T-268/06, Zb., EU:T:2008:222, bod 56; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 15. apríla 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, bod 54 a citovanú judikatúru). Na druhej strane a v každom prípade činnosti upravené v týchto správach nemali rovnaký dosah z hľadiska cieľov podpory konkurencieschopnosti talianskeho hospodárstva ako sporné opatrenia. Nakoniec neexistencia formálneho schválenia nemôže vylúčiť existenciu konkrétnej účasti orgánov verejnej moci na prijatí opatrenia. Takáto účasť vyplýva v predmetnej veci zo všetkých nepriamych dôkazov pripomenutých v bode 82 vyššie.
- 84 V dôsledku toho vzhľadom na všetky všeobecné nepriame dôkazy zmienené v napadnutom rozhodnutí Komisia v bode 180 napadnutého rozhodnutia legitímne vychádzala zo zistenia, podľa ktorého bola SACE úzko spojená s talianskymi orgánmi verejnej moci, ktoré ju používali v rámci svojej politiky podpory činnosti talianskeho hospodárstva, aby dospela k záveru o pripísateľnosti sporných opatrení štátu.
- 85 Relevantnosť troch všeobecných nepriamych dôkazov potvrdzujú okrem iného špecifické nepriame dôkazy uvedené v odôvodneniach 178 a 179 napadnutého rozhodnutia. Ide v podstate o vyhlásenia členov správnej rady SACE počas prijímania sporných opatrení.
- 86 Iste, žalobkyne a Talianska republika tvrdia, že tieto vyhlásenia, citované v odôvodneniach 178 a 179 napadnutého rozhodnutia, predstavujú okolnosti premietajúce výlučne očakávanie ich autorov týkajúce sa pozitívneho vplyvu skúmaných opatrení na hospodárstvo.

- 87 Treba však uviesť, že vyhlásenia citované v odôvodnení 178 písm. a) a b) a v odôvodnení 179 napadnutého rozhodnutia, zaznačené v zápisniciach jednak zo zasadnutia správnej rady SACE 1. apríla 2009 a jednak zo zasadnutia tejto správnej rady 26. mája 2009, odkazujú na ciele všeobecného záujmu. To platí aj pre zistenia uvedené v odôvodnení 178 písm. c) napadnutého rozhodnutia, vyňaté zo zápisnice zo zasadnutia správnej rady Sace BT 27. mája 2009.
- 88 Aj keď uvedené vyhlásenia, vnímané oddelene, majú iba relatívne nízku preukaznú hodnotu, takéto vyhlásenia posudzované z hľadiska všeobecných nepriamych dôkazov týkajúcich sa kontextu prijatia sporných opatrení musia byť považované za dodatočné nepriame dôkazy potvrdzujúce, že prijatie sporných opatrení sleduje ciele podpory talianskeho hospodárstva priznané SACE.
- 89 Zo všetkých týchto dôvodov musí byť prvý žalobný dôvod zamietnutý.

O druhom a treťom žalobnom dôvode týkajúcich sa v podstate porušenia kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve a povinnosti odôvodnenia

- 90 Pred preskúmaním týchto dvoch žalobných dôvodov treba na úvod pripomenúť niektoré zásady vyplývajúce z judikatúry týkajúce sa kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve.

Úvodné pripomienky k judikatúre týkajúcej sa kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve

- 91 Podľa judikatúry podmienky, ktoré musí opatrenie splniť na to, aby patrilo pod pojem „pomoc“ v zmysle článku 107 ZFEÚ, nie sú splnené, ak prijímajúci podnik mohol získať rovnakú výhodu, ako je tá, ktorá mu bola daná k dispozícii vo forme štátnych prostriedkov, za okolností zodpovedajúcich bežným trhovým podmienkam, pričom toto posúdenie sa vykonáva v zásade uplatnením kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. júna 2012, Komisia/EDF a i., C-124/10 P, Zb., EU:C:2012:318, bod 78, a z 24. januára 2013, Frucona Košice/Komisia, C-73/11 P, EU:C:2013:32, bod 70).
- 92 Uplatnenie kritéria súkromného investora má teda za cieľ určiť, či výhoda poskytnutá v akejkoľvek forme prostredníctvom štátnych prostriedkov podniku má z dôvodu svojich účinkov takú povahu, že môže skresliť hospodársku súťaž alebo hroziť, že ju skreslí, a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/EDF a i., už citovaný v bode 91 vyššie, EU:C:2012:318, bod 89). V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ nerozlišuje zásahy orgánu verejnej moci podľa príčin alebo cieľov, ale definuje tieto zásahy na základe ich účinkov (rozsudky Komisia/EDF a i., už citovaný v bode 91 vyššie, EU:C:2012:318, bod 77, a z 19. marca 2013, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i., C-399/10 P a C-401/10 P, Zb., EU:C:2013:175, bod 102).
- 93 S cieľom zistiť, či členský štát alebo dotknutý orgán verejnej moci prijal správanie obozretného súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, sa treba preniesť do kontextu obdobia, počas ktorého sa prijali dotknuté opatrenia, s cieľom posúdiť ekonomickú racionálnosť správania členského štátu alebo orgánu verejnej moci, a teda zdržať sa akéhokoľvek hodnotenia založeného na neskoršej situácii. Porovnanie medzi správaniami verejnoprávnych a súkromných subjektov tak musí byť stanovené vzhľadom na správanie, ktoré by mal za podobných okolností v rámci dotknutej činnosti súkromný subjekt vzhľadom na dostupné informácie a vývoj predvídateľný v tom okamihu (pozri v tomto zmysle rozsudok Stardust, už citovaný v bode 33 vyššie, EU:C:2002:294, body 71 a 72). V dôsledku toho je spätné konštatovanie efektívnej rentability činnosti uskutočnenej členským štátom alebo dotknutým orgánom verejnej moci irelevantné.
- 94 Táto ustálená judikatúra bola potvrdená rozsudkom Komisia/EDF a i., už citovaným v bode 91 vyššie (EU:C:2012:318), ktorý vo svojom bode 105 zdôrazňuje, že relevantné najmä na účely uplatnenia kritéria súkromného investora sú iba dostupné dôkazy a predvídateľný vývoj v okamihu, keď bolo

prijaté rozhodnutie vykonať dotknutú činnosť. Platí to najmä vtedy, keď tak ako v predmetnom prípade Komisia skúma existenciu štátnej pomoci v porovnaní s opatrením, ktoré jej nebolo oznámené a ktoré už bolo v čase, keď vykonáva svoje preskúmanie, vykonané dotknutým orgánom verejnej moci.

- 95 V súlade so zásadami týkajúcimi sa dôkazného bremena v odvetví štátnej pomoci je úlohou Komisie predložiť dôkazy o takejto pomoci. V tejto súvislosti je Komisia povinná uskutočniť konanie o preskúmaní dotknutých opatrení neustranne a s náležitou starostlivosťou, aby pri prijímaní konečného rozhodnutia, ktorým sa prípadne potvrdzuje nezlučiteľnosť alebo protiprávnosť pomoci, mala na tento účel k dispozícii čo najúplnejšie a najspoľahlivejšie dôkazy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. septembra 2010, Komisia/Scott, C-290/07 P, Zb., EU:C:2010:480, bod 90, a z 3. apríla 2014, Francúzsko/Komisia, C-559/12 P, Zb., EU:C:2014:217, bod 63). Pokiaľ ide o úroveň požadovaného dôkazu, povaha dôkazných prostriedkov, ktoré mala Komisia predložiť, do značnej miery závisí od povahy plánovaného štátneho opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Francúzsko/Komisia, už citovaný, EU:C:2014:217, bod 66).
- 96 V dôsledku toho, keď sa zdá, že kritérium súkromného investora by sa mohlo uplatniť, Komisii prináleží požiadať dotknutý členský štát, aby jej poskytol všetky relevantné informácie umožňujúce jej preveriť, či sú podmienky uplatniteľnosti a uplatnenia tohto kritéria splnené (rozsudky Komisia/EDF a i., už citovaný v bode 91 vyššie, EU:C:2012:318, bod 104, a z 3. apríla 2014, Komisia/Holandsko a ING Groep, C-224/12 P, Zb., EU:C:2014:213, bod 33). Ak jej členský štát odovzdá dôkazy požadovanej povahy, Komisii prináleží uskutočniť celkové posúdenie pri zohľadnení všetkých relevantných okolností, ktoré jej v danom prípade umožnia určiť, či prijímajúci podnik zjavne nezískal úľavy porovnateľné s úľavami od súkromného subjektu (rozsudok Frucona Košice/Komisia, už citovaný v bode 91 vyššie, EU:C:2013:32, bod 73).
- 97 V tomto kontexte je úlohou členského štátu alebo dotknutého orgánu verejnej moci oznámiť Komisii objektívne a overiteľné dôkazy, z ktorých vyplýva, že jeho rozhodnutie je založené na predchádzajúcom ekonomickom posúdení porovnateľnom s tým, ktoré by vykonal za okolností daného prípadu racionálny súkromný investor nachádzajúci sa v situácii, ktorá je čo najbližšia situácii tohto štátu alebo tohto orgánu pred prijatím dotknutého opatrenia na účely určenia budúcej rentability tohto opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/EDF a i., už citovaný v bode 91 vyššie, EU:C:2012:318, bod 84 v spojení s bodom 105, a z 3. júla 2014, Španielsko a i./Komisia, T-319/12 a T-321/12, EU:T:2014:604, bod 49).
- 98 Napriek tomu okolnosti predchádzajúceho hospodárskeho posúdenia vyžadované od členského štátu alebo dotknutého orgánu verejnej moci musia byť modulované v závislosti od povahy a zložitosti dotknutej činnosti, hodnoty dotknutých aktív, vecí alebo služieb a okolností danej veci (pozri body 122, 123, 178 a 179 nižšie).

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora, ako aj nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o druhé opatrenie

- 99 Druhé opatrenie sa týka krytia typu zaistenie škodovej nadmiery (alebo „zaistenie XoL“) pre obchodovateľné riziká, priznaného Sace BT zo strany SACE v roku 2009. Zaistenie XoL je druh zmluvy, v ktorej k zaisteniu dochádza až do určitej hranice a iba vtedy, ak osobitná škoda alebo skupina škôd prekročí vopred definovanú úroveň.
- 100 Medzi účastníkmi konania je nesporné, že v minulosti Sace BT získala svoje vlastné zaistenie hlavne od súkromných subjektov. V rámci predĺženia platnosti zmlúv na rok 2009 v čase vrcholiacej svetovej finančnej a hospodárskej krízy Sace BT kontaktovala 21 súkromných subjektov a získala od piatich z nich krytie rovnajúce sa 25,85 % zaistenia XoL pre podiel škôd prekračujúci 5 miliónov eur až do 40 miliónov eur. Sadzby krytia upísané týmito piatimi súkromnými zaisťovateľmi zodpovedali

hodnotám 10 %, 7,5 %, 3 %, 2,85 % a 2,5 %. Dňa 5. júna 2009 zostávajúcu časť krytia, teda 74,15 %, upísala SACE za rovnakých podmienok prednosti, rozsahu a odmeny ako tie, ktoré sú uvedené v každoročnej zmluve o zaistení Sace BT na rok 2009 a už prijaté piatimi súkromnými zaistovateľmi.

101 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia 126 až 131) Komisia uviedla, že vzhľadom na zvýšenú úroveň rizika, ktoré treba pokryť, by súkromný zaistovateľ neupísal krytie zaistením vo výške 74,15 % v prospech Sace BT za podmienok priznaných zo strany SACE a že Sace BT tak získala výhodu, pričom vychádzala v podstate z týchto zistení:

- odmietnutie súkromných zaistovateľov kontaktovaných SACE počas obnovy dohody o zaistení na rok 2009 kryť zostávajúcu časť zaistenia škodovej nadmiery preukazuje, že toto krytie nemohlo byť získané od subjektov na trhu (odôvodnenie 127 napadnutého rozhodnutia),
- v kontexte svetovej finančnej krízy, ktorá viedla k zavedeniu prísnejších podmienok zaistenia, niektorí súkromní zaistovatelia obmedzili svoje aktivity v tejto oblasti a preorientovali ich na iné, rentabilnejšie aktivity (odôvodnenie 128),
- vzhľadom na významné straty v roku 2008 (približne 29,5 milióna eur) „slabé postavenie [Sace BT] znamená, že riziko zaistenia je vyššie“ (odôvodnenie 128),
- racionálny súkromný zaistovateľ „by nikdy nesúhlasil s krytím časti zaistenia v takej vysokej miere (74,15 %), a to za rovnakých podmienok, aké požadovali [ostatní] zaistovatelia podstatne menšieho percenta zaistenia“. Vyžadoval by, aby poplatok zohľadňoval zvýšenú mieru prevzatého rizika (odôvodnenie 128),
- suma pomoci zodpovedá rozdielu medzi poplatkom, ktorý súkromný zaistovateľ uplatnil na časť takého vysokého zaistenia, a poplatkom, ktorý znáša Sace BT. V súlade so svojou rozhodovacou praxou Komisia zastávala názor, že poplatok za takú vysokú časť zaistenia a rizika by mal byť najmenej o 10 % vyšší, než je poplatok účtovaný súkromnými zaistovateľmi za podstatne menšiu časť. Výška pomoci, ktorá sa má vymôcť pri sume 1,56 milióna eur, ktorú Sace BT zaplatila SACE, sa tak rovná 156 000 eur (odôvodnenie 128),
- účasť SACE na dohode o zaistení Sace BT vyššia ako 25 % postúpených rizík by bola v rozpore so všeobecnými zásadami, ktoré si stanovila táto dcérska spoločnosť (odôvodnenie 128),
- sporné opatrenia mali byť analyzované paralelne a okolnosť, že SACE je materská spoločnosť Sace BT, nijako neumožňuje dospieť k záveru, že konala tak, ako by konal súkromný podnik v podobnej situácii (odôvodnenia 126 a 129),
- dotknuté zaistenie umožnilo Sace BT zvýšiť svoju kapacitu na poskytovanie úverového poistenia (odôvodnenia 126 a 130).

102 Na jednej strane žalobkyne spochybňujú analýzu Komisie, podľa ktorej by súkromný zaistovateľ neupísal zaistenie priznané spoločnosti Sace BT zo strany SACE za rovnakých podmienok odmeny, ako sú tie, ktoré uplatňujú súkromní zaistovatelia pre zníženú úroveň rizika. Na druhej strane tvrdia, že ohodnotenie Komisie týkajúce sa sumy pomoci na 10 % hodnoty poplatku, ktorý Sace BT zaplatila SACE, vychádza z nesprávneho posúdenia a nedostatku odôvodnenia.

103 Najskôr treba preskúmať, či sa Komisia mohla správne domnievať, že SACE sa tým, že za upísaných podmienok priznala sporné zaistenie Sace BT, nesprávala tak, ako by sa správal súkromný zaistovateľ v podobnej situácii, a následne preskúmať, či je vyhodnotenie sumy pomoci Komisiou dostatočne odôvodnené.

– O porovnaní správania SACE a správania súkromného zaistovateľa

- 104 Žalobkyne spochybňujú tvrdenia Komisie, ktoré majú preukázať, že SACE nekonala tak, ako by konal súkromný zaistovateľ. Po prvé účasť súkromných subjektov na zaistení XoL, pokiaľ ide o obmedzenú časť, sa nevysvetľuje osobitnými rizikami portfólia Sace BT charakterizovaného historickým vývojom priaznivým v prospech zaistovateľov, ale hlavne zdržanlivosťou subjektov reagujúcich cyklickým spôsobom najmä znížením svojich kapacít z dôvodu ťažkostí, ktorým čelia, a problémov na trhu. Naopak, SACE mala solídny majetok a kladný hospodársky vývoj, ktorý jej umožňoval využiť možnosti trhu. Potvrďuje to významný zisk dosiahnutý na základe zmluvy o zaistení uzavretej so Sace BT, pričom SACE nezaregistrovala nijakú škodu z dôvodu vybratých poplatkov v sume 1,56 milióna eur.
- 105 Po druhé Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe nesprávne tvrdí, že súhlas SACE so zmluvou o zaistení XoL spoločnosti Sace BT bol výberom nie „autonómnym, ale... vyvolaným odmietnutím trhu pokryť viac ako 25,85 % zaistenia“. Neexistuje nijaké zákonné ustanovenie alebo ustanovenie o solventnosti, ktoré by Sace BT nútilo disponovať celkovým zaistením XoL. Dotknutá zmluva o zaistení XoL kryje výlučne pred niektorými určitými škodami výnimočnej povahy. Táto zmluva preto nemá za cieľ ani zlepšiť bežnú technickú výkonnosť Sace BT, ani jej umožniť vytvoriť dodatočné kapacity. Zaistenie bolo upísané medzi SACE a Sace BT v záujme vzájomných výhod. Sace BT sledovala cieľ znížiť mimoriadne riziká s cieľom ochrániť svoju solídnosť zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Naopak SACE sa zaujímala o jasnú diverzifikáciu portfólia Sace BT a o fázu hospodárskeho cyklu, v ktorej bolo poistné vysoké.
- 106 Po tretie žalobkyne tvrdia, že počas prijímania druhého opatrenia SACE ponúkala produkt zaistenia všetkým subjektom na trhu za rovnakých podmienok ako tie, ktoré boli priznané Sace BT. SACE nepodpísala takéto zmluvy s ostatnými subjektmi z jediného dôvodu, že jej chýbali ponuky druhých subjektov, pretože v rámci poistnej skupiny subjekty požívali výhodu prednostného krytia ich spoločností špecializovaných v oblasti zaistenia. Komisiu teda nič neoprávňovalo domnievať sa, že žiadosti o krytie poistením za rovnakých podmienok, ako sú priznané Sace BT, by boli zamietnuté.
- 107 Po štvrté tvrdenie Komisie v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého by súkromný zaistovateľ nikdy neprijal krytie časti takého vysokého zaistenia za podmienok priznaných Sace BT zo strany SACE, nie je podporené nijakým dôkazom. Ako sa uvádza v odôvodnení 179 napadnutého rozhodnutia, rozhodnutie SACE prevziať túto časť krytia je založené na analýze rizík v pomere ku zisku z 19. marca 2009, uskutočnenej divíziou pre riadenie rizika tejto spoločnosti na základe hodnotenia poistného makléra AON Re Global, ktorý považoval za rentabilnú zmluvu o zaistení XoL spoločnosti Sace BT.
- 108 Po piate podľa prevažujúcej ekonomickej literatúry a v praxi najvýznamnejších medzinárodných zaistovateľov na trhu tarifácia v činnosti zaistenia nezávisí iba od úrovne prevzatého rizika. Okrem toho jediné rozhodnutie prijaté zaistovateľmi XoL sa týka časti rizika, ktoré sa má zaistiť. Pokiaľ ide o poplatok, vyjednáva sa vopred v rámci procesu vyjednávania medzi postupcom, maklérom a zaistovateľmi a nemení sa v závislosti od zaistovateľov alebo častí prevzatých rizík.
- 109 Po šieste žalobkyne spochybňujú zistenie Komisie v odôvodnení 130 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého v podstate zaistenie poskytnuté zo strany SACE priznalo výhodu Sace BT tým, že jej umožnilo zvýšiť si spôsobilosť úverového poistenia bez toho, aby prevzala dotknuté riziká na svoje vlastné prostriedky alebo ponúkla odmenu zostatku jej zaistenia vyššiu aspoň o 10 % ako tú, ktorá sa platí ostatným súkromným zaistovateľom. Žalobkyne uvádzajú, že objem a hodnota zmlúv upísaných v priebehu roka závisia od celého súboru faktorov prevažne spojených s cieľmi rozvoja spoločnosti a ich operačnými podvariantmi.
- 110 Komisia spochybňuje celú túto argumentáciu.

- 111 S cieľom určiť, či SACE konala tak, ako by konal súkromný zaistovateľ v podobnej situácii, bolo úlohou Komisie vzhľadom na relevantné okolnosti, ktorými disponovala, preskúmať, či pred prijatím druhého opatrenia SACE uskutočnila primerané hospodárske vyhodnotenie rentability tohto opatrenia z hľadiska prevzatých rizík.
- 112 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ak v rámci kontroly štátnej pomoci musí členský štát v zmysle povinnosti lojálnej spolupráce upravenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ poskytnúť Komisii dôkazy, ktoré jej umožnia vyjadriť sa k povahe dotknutého opatrenia ako štátnej pomoci, je Komisia povinná v zmysle svojej povinnosti nestranného a náležite starostlivého skúmania (pozri bod 95 vyššie) starostlivo preskúmať dôkazy, ktoré jej členský štát poskytne (rozsudok z 30. apríla 2014, *Dunamenti Erőmű/Komisia*, T-179/09, EU:T:2014:236, bod 176). V súlade s duchom konania vo veci formálneho zisťovania, ktoré prideliuje dotknutým osobám úlohu zdroja informácií Komisie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. mája 2006, *Kuwait Petroleum (Nederland)/Komisia*, T-354/99, Zb., EU:T:2006:137, bod 89], je takáto povinnosť uložená tiež Komisii, pokiaľ ide o informácie, ktoré jej boli oznámené dotknutými osobami.
- 113 V rámci posúdenia súladu druhého opatrenia s kritériom súkromného investora sa Komisia v napadnutom rozhodnutí výslovne nevyjadrila k obsahu správy vypracovanej 19. marca 2009 divíziou SACE pre riadenie rizika s cieľom overiť, či „odhadovaný zisk... vyplývajúci zo zaistenej zmluvy zodpovedal prevzatému riziku“, a uvedenej žalobkyňami (pozri bod 107 vyššie). Túto správu napriek tomu SACE oznámila Komisii počas správneho konania, ako potvrdzuje odôvodnenie 179 napadnutého rozhodnutia, ktoré túto správu spomína a uvádza, že na zasadnutí 1. apríla 2009 správna rada SACE schválila účasť SACE na poistnej zmluve škodovej nadmiery Sace BT pre sumu nekrytú zaistovateľmi na trhu.
- 114 Správa z 19. marca 2009 však má určitý význam. Z argumentácie účastníkov konania a písomností zo spisu totiž vyplýva, že jediné hospodárske hodnotenia, z ktorých SACE vychádzala pri prijímaní druhého opatrenia, prejednaného prvýkrát na zasadnutí správnej rady SACE 11. februára 2009, sa podľa žalobkyň nachádzali v tejto správe z 19. marca 2009 a v správe poistného makléra AON Re Global, z ktorej táto správa vychádzala.
- 115 Okrem toho žalobkyne nepoukazujú na nijaký iný dokument, ktorý by bol predložený správnej rade SACE s cieľom preskúmať účasť tejto spoločnosti na zaistenej zmluve Sace BT.
- 116 Vzhľadom na pripomienky SACE a talianskych orgánov v priebehu správneho konania, ako aj na obsah vyššie uvedenej správy z 19. marca 2009 a správy AON Re Global však nemožno vytýkať Komisii, že sa výslovne nevyslovila k obsahu týchto údajov v napadnutom rozhodnutí s cieľom posúdiť, či sa priznanie druhého opatrenia zakladalo na predchádzajúcej analýze jeho rentability.
- 117 Na jednej strane totiž zo zhrnutia pripomienok žalobkyň v bodoch 68 až 71 napadnutého rozhodnutia nevyplýva a žalobkyne a Talianska republika pred Všeobecným súdom ani netvrdia, že počas správneho konania uviedli, že SACE vykonala *ex ante* analýzu rentability druhého opatrenia, a teda jeho hospodárskej racionality na základe vyššie uvedených dokumentov. V priebehu správneho konania zdôraznili skutočnosť, že podmienky upísané SACE boli zhodné s podmienkami prijatými súkromnými zaistovateľmi, ktorí sa zúčastnili na poistení Sace BT.
- 118 Na druhej strane správa z 19. marca 2009 pochádza z divízie SACE pre riadenie rizika, ktorá mala preskúmať, či odhadovaná rentabilita dohody o zaistení Sace BT bola v súlade s prevzatými rizikami. Táto divízia vydala kladné stanovisko k účasti SACE na tejto dohode, pričom vychádzala najmä zo správy poistného makléra AON Re Global zo 14. novembra 2008. Táto správa obsahovala odhady vykonané pre Sace BT s cieľom obnovy jej zmluvy o zaistení v roku 2009 a založené na analýze vplyvu zmluvy o zaistení na rok 2008 na výsledky a súčasné a budúce požiadavky Sace BT v oblasti vlastných zdrojov. V správe z 19. marca 2009 však divízia SACE pre riadenie rizika nevykonala nijakú aktualizáciu informácií z roku 2008. Ani správa z 19. marca 2009, ani správa AON Re Global tak

nezohľadňovali finančnú krízu, ktorá zasiahla európske hospodárstvo na konci roka 2008 a ktorá vyvolala zhoršenie hospodárskej situácie v eurozóne v roku 2009. Okrem toho táto správa neobsahovala nijakú zmienku umožňujúcu predpokladať, že význam účasti na dohode do výšky 74,15 % zamýšľaná zo strany SACE a v dôsledku toho význam jej vystavenia rizikám boli zohľadnené na účely posúdenia odhadovanej rentability takejto účasti.

- 119 Preto Komisia nemala povinnosť vyjadriť sa v napadnutom rozhodnutí k preukaznej hodnote správy z 19. marca 2009 a správy zo 14. novembra 2008. Stačilo, aby dostatočne vysvetlila dôvody, pre ktoré sa domnievala, že súkromné subjekty by nesúhlasili s upísaním druhého opatrenia za podmienok priznaných SACE.
- 120 Z toho vyplýva, že nedisponovala nijakým relevantným písomným dokumentom, keď analyzovala otázku, či SACE konala ako súkromný zaistovateľ. Treba sa preto pýtať na dôsledky, ktoré sa majú vyvodiť z neexistencie oznámenia dôkazov predchádzajúceho, relevantného a zdokumentovaného hospodárskeho hodnotenia odhadovanej rentability druhého opatrenia Komisii s prihliadnutím na všetky faktory, ktoré by súkromný zaistovateľ konajúci za trhových podmienok zohľadnil.
- 121 Iste, podľa judikatúry (pozri bod 97 vyššie) je úlohou členského štátu alebo dotknutého orgánu verejnej moci objasniť, že rozhodnutie bolo založené na hospodárskych hodnoteniach porovnateľných s tými, ktoré by stanovil racionálny súkromný subjekt nachádzajúci sa v podobnej situácii pred prijatím sledovaného opatrenia na účely stanovenia budúcej rentability takejto investície. Na tento účel poskytnutie štúdií nezávislých poradných spoločností objednaných pred prijatím sledovaného opatrenia počas správneho konania môže prispieť k preukázaniu, že členský štát alebo verejnoprávny subjekt vykonal toto opatrenie v postavení subjektu na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Španielsko a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, EU:T:2014:604, bod 49).
- 122 Napriek tomu okolnosti hospodárskeho hodnotenia vyžadované zo strany verejnoprávneho subjektu, ktorý poskytuje pomoc, musia byť posúdené *in concreto* a menia sa v závislosti od povahy a rozsahu preberaných hospodárskych rizík (pozri bod 98 vyššie). V predmetnej veci posúdenie rentability druhého opatrenia, ktoré spočívalo v obchodnej transakcii, mohlo byť uskutočnené na základe relatívne obmedzenej analýzy na jednej strane preberaných rizík a na druhej strane primeranej povahy sumy poplatku za zaistenie z hľadiska rozsahu rizika.
- 123 Za týchto podmienok vzhľadom na iste nie zanedbateľnú, ale predsa len relatívne obmedzenú sumu transakcie jediná okolnosť, že SACE neposkytla dôkaz, že *ex ante* pristúpila k hospodárskemu vyhodnoteniu sumy poistného odrážajúcej úroveň prevzatého rizika s cieľom určiť rentabilitu zaistenia Sace BT, nestačí na záver, že nekonala ako súkromný zaistovateľ v porovnateľnej situácii.
- 124 Treba preto preskúmať nepriame dôkazy, z ktorých vychádzala Komisia v napadnutom rozhodnutí, keď SACE vytýkala, že priznala zostatok zaistenia za rovnakých podmienok odmeny, ako sú podmienky uplatňované súkromnými zaistovateľmi pre nízke riziká.
- 125 Po prvé spomedzi týchto nepriamych dôkazov Komisia osobitne poukazovala na skutočnosť, že Sace BT napriek mnohým pokusom od súkromných zaistovateľov nezískala zaistenie nad 25,85 % (pozri bod 101 prvú zarážku vyššie). Žalobkyne v tejto súvislosti tvrdia, že odmietnutie súkromných zaistovateľov prevziať v roku 2009 na rozdiel od predchádzajúcich rokov zaistenie nad 25,85 % je vysvetlené cyklickým znížením ich činnosti s cieľom čeliť situácii hospodárskej a finančnej krízy a nie rizikami spojenými s portfóliom Sace BT (pozri bod 104 vyššie).
- 126 Ak sa pripustí, že krízová situácia predstavovala jeden z faktorov tohto odmietnutia súkromných zaistovateľov zúčastniť sa na zmluve o zaistení Sace BT nad 25,85 % (pozri bod 100 vyššie), treba uviesť, že kríza zasahovala trhové podmienky a zvyšovala poistné riziko pre všetky dotknuté subjekty vrátane SACE napriek solídnosti jej majetku a kladnému vývoju jej činnosti, na ktoré poukázali žalobkyne. Kontext krízy a údajné zníženie ponuky zaistenia mohli iba podnietiť racionálny subjekt,

aby prehodnotil čo najpozornejšie prevzaté riziká a rentabilitu dotknutej operácie. V tejto súvislosti tvrdenie Komisie v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého finančná kríza viedla k zavedeniu prísnejších podmienok zaistenia (pozri bod 101 druhú zarážku vyššie), okrem toho žalobkyne nespochybnili.

- 127 Žalobkyne však neuvádzajú nijaký dôkaz umožňujúci predpokladať, že posúdenie rentability vyššej účasti na zmluve o zaistení Sace BT súkromnými zaistovateľmi z hľadiska významu prevzatých rizík nezohrávalo podstatnú úlohu pri tomto odmietnutí. Iste, žalobkyne tvrdia, že preskúmanie zmlúv o zaistení Sace BT v rokoch 2009 až 2011 preukazuje, že „úverová sadzba zaplatená rôznym zaistovateľom bola rovnaká“, hoci časti zaistené rôznymi súkromnými subjektmi sa pohybovali medzi 2,5 % a 10 % v roku 2009 (pozri bod 100 vyššie) a medzi 5 % až 15 % v rokoch 2010 a 2011. Rovnako z odpovede žalobkýň na písomnú otázku Všeobecného súdu vyplýva, že v rokoch 2005 až 2008, teda v období, v ktorom Sace BT získala celé zaistenie na trhu, sumu poplatku upravenú ročnými zmluvami o zaistení na pokrytie všetkých zaistených rizík Sace BT táto spoločnosť tiež zaplatila rôznym zaistovateľom *pro rata* ich úrovniam účasti na týchto zmluvách. Počas tohto obdobia sa však úrovne krytia upísané súkromnými zaistovateľmi pohybovali od 3 % do 28 %. Tieto rôzne úrovne účasti odsúhlasené súkromnými zaistovateľmi za rovnakých podmienok odmeny sú však úplne odlišné od účasti vo výške 74,15 % SACE na zmluve o zaistení Sace BT v roku 2009. Pôvodné zmluvy o zaistení Sace BT, na ktoré poukázali žalobkyne, tak neumožňujú vyvodiť nijaký záver, pokiaľ ide o súvzťažnosť, ktorá bola stanovená súkromnými subjektmi nachádzajúcimi sa v podobnej situácii medzi úrovňou odmeny a rozhodnutím priznať zaistenie viac ako 74 %.
- 128 Po druhé, pokiaľ ide o rozpor týkajúci sa otázky, či sporné zaistenie SACE priznala Sace BT s cieľom zmierniť „nedostatok schopnosti zaistenia“ na trhu, ako to uvádza zápisnica zo zasadnutia správnej rady SACE 26. mája 2009, na ktorú poukazuje Komisia, alebo v očakávaní vzájomných výhod, ako to tvrdia žalobkyne (pozri bod 105 vyššie), treba najskôr pripomenúť, že medzi účastníkmi je nesporné, že Sace BT nedokázala získať na trhu zostatok 74,15 % jej zaistenia za podmienok odmeny prijatých zo strany SACE (pozri bod 100 vyššie).
- 129 Ďalej treba pripomenúť, že ani zo spisu, ani z dokumentov oznámených Komisii počas správneho konania a predložených žalobkyňami pred Všeobecným súdom na jeho výzvu nevyplýva, že druhé opatrenie bolo zamýšľané z hľadiska jeho rentability pre SACE. Ide najmä o zápisnicu zo zasadnutia správnej rady SACE 11. februára 2009, počas ktorého bola prejednaná účasť SACE na zmluve o zaistení Sace BT z roku 2009 po prvýkrát, a zo zasadnutia tejto správnej rady 1. apríla 2009, počas ktorého bolo schválené prijatie druhého opatrenia, ako aj dokumenty predložené správnej rade počas týchto dvoch zasadnutí. Zo zápisnice z 1. apríla 2009, potvrdzujúcej schválenie účasti SACE na zmluve o zaistení Sace BT pre časť neschválenú súkromnými zaistovateľmi a za rovnakých podmienok, ako sú tie, ktoré títo zaistovatelia schválili, totiž výslovne vyplýva, že o tejto účasti sa rozhodlo „vzhľadom na [vtedajšiu] nepriaznivú konjunktúru“, aby sa Sace BT umožnilo zachovať jej kapacitu poistenia osobitne v segmente malých a stredných podnikov. Okrem toho ani zápisnica zo zasadnutia správnej rady SACE 26. mája 2009 – ktorá pripomína „účasť SACE na programe zaistenia Sace BT v súlade s rozhodnutiami správnej rady z 11. februára a z 1. apríla 2009“ –, ani dokumenty predložené tejto správnej rade na tomto zasadnutí neobsahujú dôkazy týkajúce sa najmä počtu poistných udalostí zaregistrovaných Sace BT od začiatku roka 2009 (pozri bod 134 nižšie), umožňujúce predpokladať, že rentabilita sporného zaistenia pre SACE bola zohľadnená pred podpísaním tejto zmluvy v prospech Sace BT 5. júna 2009.
- 130 Po tretie na preukázanie neadekvátnosti sumy poplatku, ktorý zaplatila Sace BT z hľadiska rizík prevzatých SACE, Komisia v odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia tvrdí, že významné straty v hodnote 29,5 milióna eur, ktoré vznikli Sace BT v roku 2008, poukazovali na vysoké riziká v oblasti zaistenia.

- 131 V tejto súvislosti žalobkyne nespochybňujú skutočnosť, uvedenú v poznámke pod čiarou 101 k odôvodneniu 128 napadnutého rozhodnutia, že – podľa zápisnice z inšpekcie, ktorú 11. októbra 2010 vykonal Istituto per la vigilanza sulle assicurazione private (ISVAP, taliansky správny orgán dohľadu nad súkromným poistením) v priestoroch Sace BT, predloženej Komisiou na výzvu Všeobecného súdu – viacerí súkromní zaistovatelia, ktorí sa zúčastnili na diskusii o obnove zaistenia Sace BT, vyjadrili obavy, pokiaľ ide o situáciu tohto podniku. Jeden zo zaistovateľov vysvetlil svoje odmietnutie zúčastniť sa na zmluve o zaistení škodovej nadmiery na rok 2009 najmä vysokou úrovňou strát počas posledných dvoch rokov a cenou programu. Okrem toho na pojednávaní Komisia bez toho, aby to spochybnili žalobkyne a Talianska republika, vysvetlila vzťah medzi vystavením zaistovateľov riziku na jednej strane a finančnými ťažkosťami Sace BT v roku 2008 z dôvodu zvýšenia poistných udalostí v dôsledku krízy na druhej strane.
- 132 Iste, žalobkyne a Talianska republika v tejto súvislosti na pojednávaní uviedli, že v okamihu, keď SACE upísala zostatok zaistenia Sace BT 5. júna 2009, ešte nedošlo k žiadnej poistnej udalosti. Ani zo spisu, ani z dôkazov predložených žalobkýňami však nevyplýva, že neexistencia poistných udalostí počas prvého štvrtroka 2009 a potom počas dvoch nasledujúcich mesiacov bola zohľadnená správnou radou SACE počas schvaľovania druhého opatrenia 1. apríla 2009 alebo v rámci podpísania zmluvy 5. júna 2009, ako sa konštatovalo v bode 129 vyššie.
- 133 Okrem toho nie je preukázané a žalobkyne a Talianska republika ani netvrdia, že neexistencia poistnej udalosti pred podpísaním sporného zaistenia 5. júna 2009 bola oznámená Komisii počas správneho konania s cieľom odôvodniť prijatie druhého opatrenia. V súlade s judikatúrou (rozsudok z 25. júna 2008, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisija, už citovaný v bode 83 vyššie, EU:T:2008:222, bod 56; pozri tiež v tomto zmysle rozsudky z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, Zb., EU:C:2008:375, bod 144, a Komisia/Scott, už citovaný v bode 95 vyššie, EU:C:2010:480, bod 91) sa zákonnosť napadnutého rozhodnutia musí posúdiť v závislosti od informácií, ktorými Komisia mohla disponovať v čase, keď ho prijala. V dôsledku toho, keďže žalobkyne a Talianska republika neoznámili tieto údaje Komisii počas správneho konania, nemôžu sa na účely spochybnenia zákonnosti napadnutého rozhodnutia odvolávať na to, že v priebehu piatich mesiacov predchádzajúcich podpísaniu sporného zaistenia v prospech Sace BT nebola zaznamenaná nijaká poistná udalosť, takže riziká prevzaté SACE boli obmedzenejšie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2002, Holandsko/Komisija, C-382/99, Zb., EU:C:2002:363, bod 76). Okrem toho a v každom prípade Komisia na pojednávaní správne uviedla, že nové tvrdenie založené na neexistencii poistnej udalosti počas prvých piatich mesiacov roka 2009, prvýkrát uvedené na pojednávaní, je neprípustné podľa článku 48 ods. 2 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie. Toto tvrdenie totiž nemožno považovať za rozvinutie vágneho a nekonkrétneho tvrdenia žalobkýň v žalobe o „priaznivom historickom vývoji pre zaistovateľov“, pokiaľ ide o portfólio Sace BT (pozri bod 104 vyššie).
- 134 Nakoniec v súlade s judikatúrou spätné konštatovanie SACE počas správneho konania, podľa ktorého druhé opatrenie skutočne umožnilo tejto spoločnosti získať významnú hospodársku výhodu v roku 2009, keďže nebola zaregistrovaná nijaká poistná udalosť, pokiaľ ide o vybrané poistné v hodnote 1,56 milióna eur, je irelevantné, keďže sa zakladá na situácii po prijatí druhého opatrenia (pozri bod 93 vyššie).
- 135 Po štvrté Komisia na konci odôvodnenia 128 napadnutého rozhodnutia uvádza, že pridelenie takej vysokej časti zaistenia jedinej spoločnosti mohlo byť v rozpore so všeobecnými zásadami zaistenia, ako uviedol ISVAP v zápisnici o svojej inšpekcii v priestoroch Sace BT 11. októbra 2010. V tejto súvislosti z vysvetlení žalobkýň a z tejto zápisnice vyplýva, že počas porád 22. apríla 2008 správna rada Sace BT rozhodla, že počet zaistovateľov zúčastnených na jej zmluve o zaistení musí byť spôsobilý zabezpečiť primerané rozdelenie rizík medzi nimi a že žiadny zaistovateľ by nemal byť zodpovedný za krytie úrovne zaistenia viac ako 25 %. To potvrdzuje, že Sace BT sa obrátila na svoju materskú spoločnosť v roku 2009, pretože sa jej napriek mnohým pokusom podarilo na trhu získať iba celkové zaistenie 25,85 %.

- 136 Tieto skutočnosti podporujú nedostatok hospodárskej racionality rozhodnutia SACE ponúknuť svojej dcérskej spoločnosti krytie zodpovedajúce takmer trojnásobku maxima 25 % uvedeného ISVAP a definovaného Sace BT, a to tým skôr, že SACE v praxi nikdy predtým neponúkla zmluvy o zaistení, hoci článok 6 ods. 4 jej stanov ju oprávňoval ponúknuť takéto zmluvy pod podmienkou, že budú vypracované za trhových podmienok (pozri bod 106 vyššie).
- 137 Po piate, pokiaľ ide o otázku, či rozhodnutie súkromných zaistovateľov zúčastniť sa na zmluve o zaistení, ako aj ich miera účasti závisia najmä od úrovne odmeny navrhutej z hľadiska rozsahu prevzatých rizík (pozri bod 108 vyššie), treba tvrdenia žalobkýň odmietnuť. V prvom rade proces dojednávania podmienok odmeny navrhnutých v zmluve o zaistení vôbec neznamená, že úroveň odmeny určená na konci tohto dojednávania v zmluve o zaistení nemá významný vplyv na rozhodnutie súkromných zaistovateľov zúčastniť sa alebo nezúčastniť sa na tejto zmluve a na časť rizika, ktorú prípadne prijímú na krytie. Okrem toho, pokiaľ ide o právny postup, ktorý mohol umožniť zaistovateľovi, akým je SACE, získať ako protihodnotu za upísanie zostatku zaistenia Sace BT vyššiu odmenu, ako je upravená v zmluve o zaistení na rok 2009 upísanej súkromnými zaistovateľmi do výšky celkovej sadzby 25,85 %, Komisia na pojednávaní v odpovedi na otázku Všeobecného súdu uviedla, že vyššie uvedená zmluva o zaistení Sace BT sa týkala iba 25 % rizík zaistených touto spoločnosťou. Preto mohla byť dojednaná iná zmluva o zaistení upravujúca rozdielnu odmenu, pokiaľ ide o zostatok zaistenia Sace BT na rok 2009, čo ani žalobkyne, ani Talianska republika na pojednávaní nespochybnili.
- 138 Ďalej tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého podľa prevažujúcej hospodárskej literatúry tarifácia zmluvy o zaistení závisí od množstva faktorov, akými sú napríklad náhodné situácie na trhu a náchylnosť dotknutých subjektov uprednostniť niektoré kategórie rizík, neznamená, že význam prevzatých rizík predstavuje iba zanedbateľný faktor pri určení sadzby.
- 139 Nakoniec tvrdenie týkajúce sa praxe najvýznamnejších medzinárodných zaistovateľov uvedené žalobkyňami (pozri bod 108 vyššie) neumožňuje preukázať za okolností ako v predmetnej veci existenciu zanedbateľnej súvzťažnosti medzi úrovňou prevzatých rizík a úrovňou odmeny. Na jednej strane sa toto tvrdenie zakladá na liste z 18. apríla 2013, ktorý AON Benfield Italia SpA Insurance & Reinsurance Brokers adresovala Sace BT, uvádzajúcom, že „[mohli] potvrdiť na základe [svojej] skúsenosti makléra, ktorý je lídrom v zaistení, že v zásade náklady (provízie alebo poplatok) proporcionálnej zmluvy alebo zmluvy XL nezávisia od podielu účasti (a naopak)“. Na druhej strane žalobkyne tvrdia, že druhé opatrenie je porovnateľné s nie ojedinelými prípadmi prevzatia významných častí rizika nad 50 % spoločnosťami, ktoré sú v skupine vedúce.
- 140 Iste, vyššie uvedený list, hoci neskorší ako napadnuté rozhodnutie, sa zakladá na informáciách dostupných v čase prijatia druhého opatrenia. Ani obsah tohto listu, ani tvrdenie týkajúce sa spoločností, ktoré sú v skupine vedúce, sa však nevzťahujú špecificky na zmluvy o zaistení škodovej nadmiery. Svojou všeobecnou povahou tieto okolnosti neumožňujú vyvrátiť zistenia Komisie založené vzhľadom na dôkazy, ktorými disponovala, na kontexte tohto sporu charakterizovanom najmä odmietnutím súkromných zaistovateľov širšie sa zúčastniť na zmluve o zaistení Sace BT a na nedostatku primeranosti medzi sumou poplatku a úrovňou prevzatého rizika so zreteľom na rozsah účasti SACE na zaistení.
- 141 Po šieste na rozdiel od tvrdení žalobkýň (pozri bod 109 vyššie) upísanie zaistenia zo strany SACE v prospech Sace BT za iných cenových podmienok ako tých, ktoré vyplývajú z trhu, predstavuje samo osebe výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Okrem toho žalobkyne nespochybnujú, že samotná SACE počas správneho konania uznala, že toto zaistenie umožnilo Sace BT zvýšiť svoju spôsobilosť úverového poistenia. Navyše argumentácia žalobkýň, podľa ktorej neexistuje primeraný a kvantifikovateľný vzťah medzi časťou postúpenej činnosti zaistenia a upísanou kapacitou, nemá nijakú súvislosť s tvrdením Komisie v odôvodnení 130 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého pri neexistencii takéhoto krytia mala Sace BT buď znášať dotknuté riziká z vlastných zdrojov, alebo navrhnúť poistné vyššie aspoň o 10 % s cieľom získať zaistenie. Preto žalobkyne nemôžu Komisii

vytýkať, že nepreukázala, aká bola kapacita úverového poistenia Sace BT, keďže výhoda, ktorú prijala Sace BT a ktorú by nezískala za bežných trhových podmienok, spočívala práve v preferenčných cenových podmienkach priznaných zo strany SACE.

- 142 So zreteľom na vyššie uvedené zistenia treba konštatovať, že Komisia vzhľadom na dôkazy, ktorými disponovala pri prijímaní napadnutého rozhodnutia, mohla správne dospieť k záveru, že druhé opatrenie bolo prijaté v prospech Sace BT za preferenčných cenových podmienok a že výhoda takto priznaná Sace BT spočívala v rozdiel medzi poplatkom za zaistenie, ktorý by vyžadoval súkromný zaistovateľ pre takú vysokú časť zaistenia, a poplatkom, ktorý uplatnila SACE.
- 143 Za týchto podmienok treba zamietnuť ako neúčinné tvrdenia žalobkyň uvedené v štádiu repliky a smerujúce k spochybneniu konštatovania Komisie v odôvodnení 129 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého uzavretie zmluvy o zaistení malo byť analyzované spoločne s kapitálovým vkladom na účely overenia, či by súkromná materská spoločnosť akceptovala priznať svojej dcérskej spoločnosti zaistenie za preferenčných podmienok vzhľadom na ceny na trhu, ak táto dcérska spoločnosť nezíska toto krytie za ponúkanú cenu.

– O údajne nedostatočnom odôvodnení posúdenia sumy pomoci

- 144 Pokiaľ ide o metódu Komisie na účely určenia sumy pomoci, ktorá sa má vymáhať, napadnuté rozhodnutie iba v odôvodnení 128 uvádza, že „v súlade so svojou praxou sa Komisia domnieva, že poplatok za taký vysoký podiel zaistenia a rizika by mal byť najmenej o 10 % vyšší, než je poplatok účtovaný súkromnými zaistovateľmi za menšiu časť zaistenia a rizika“, a že „výška pomoci pri sume 1,56 mil. EUR, ktorú Sace BT zaplatila SACE, sa rovná 156 000 eur“. Napadnuté rozhodnutie v tejto súvislosti odkazuje na rozhodnutie Komisie 2014/532/EÚ z 23. novembra 2011 o štátnej pomoci C 28/10, ktorú Portugalsko poskytlo formou schémy poistenia krátkodobých vývozných úverov (Ú. v. EÚ L 244, 2014, s. 59), v ktorom Komisia uplatnila metódu výpočtu sumy, ktorá sa má vymáhať, na základe rozumných predpokladov a bežnej trhovej praxe (ďalej len „rozhodnutie z 23. novembra 2011“).
- 145 Žalobkyne Komisii vytýkajú, že nevysvetlila dôvody, pre ktoré sa domnieva, že suma poplatku zaplateného zo strany Sace BT mala byť vyššia o 10 % ako poplatok uplatnený súkromnými zaistovateľmi.
- 146 Na preukázanie nedostatočnosti poplatku zaplateného SACE v porovnaní s poplatkom, ktorý zaplatila Sace BT ostatným účastníkom zmluvy o zaistení, sa Komisia obmedzila na odkaz na rozhodnutie z 23. novembra 2011. Odôvodnenie tohto rozhodnutia, pokiaľ ide o teoretickú kvantifikáciu trhovej ceny krytia priznaného štátom na 110 % ceny uplatňovanej súkromným zaistovateľom na každého klienta, je nezrozumiteľné. Okrem toho v predmetnej veci Komisia nevysvetlila, prečo táto metóda výpočtu, ktorá bola vypracovaná, pokiaľ ide o režim pomerného verejného poistenia, fungujúci ako mechanizmus rozdelenia si rizík (nazývaný „top-up“) so súkromnými zaistovateľmi a úplne odlišný od zaistenia škodovej nadmiery, mohla byť uplatnená analogicky, čo sa týka druhého opatrenia. Navyše sa Komisia dopustila chyby, keď sa domnievala, že zásada kladnej súvzťažnosti medzi objemom prevzatého rizika a úrovňou poplatku stanovený pomerným poistením bola uplatniteľná, pokiaľ ide o zaistenie.
- 147 Komisia tvrdí, že vzhľadom na ťažkosti s určením sumy poistného, ktorú by vyžadovali súkromné subjekty, keďže jediným údajom známym s určitosťou bolo ich odmietnutie spolu kryť viac ako 25,85 % rizika, prijala opatrný prístup. Výpočet vykonaný s cieľom dostať sa k percentuálnemu podielu 10 % bol vypracovaný na základe portugalského precedensu skúmaného v rozhodnutí z 23. novembra 2011, pre ktorý Komisia stanovila metódu na výpočet zvýšenia poistného vzhľadom na zvýšenie rizika vyplývajúceho z podstatnejšieho vystavenia riziku z hľadiska poistenia.

- 148 Hlavný a jediný relevantný rozdiel medzi dvoma vecami spočíva v skutočnosti, že SACE nielenže pristúpila k dodatočnej intervencii („top-up“) na pokrytie časti rizika nekrytého subjektmi na trhu, ale tiež prevzala percentuálny podiel rizika podstatne vyšší ako ten, ktorí akceptovali súkromné subjekty, pričom hlavný z nich prevzal 10 % rizika.
- 149 Podľa judikatúry, ak sa Komisia rozhodne nariadiť vymáhanie určitej sumy, ako v predmetnej veci, musí v súlade so svojou povinnosťou neustranného a náležite starostlivého skúmania určiť tak presne, ako to len okolnosti veci umožňujú, hodnotu pomoci, ktorú podnik prijal (rozsudok Dunamenti Erőmű/Komisia, už citovaný v bode 112 vyššie, EU:T:2014:236, bod 177).
- 150 Okrem toho odôvodnenie vyžadované podľa článku 296 ZFEÚ má byť prispôbené povahe predmetného aktu a má jasným a jednoznačným spôsobom uvádzať úvahy inštitúcie, autora aktu, spôsobom umožňujúcim dotknutým osobám spoznať odôvodnenia prijatých opatrení a príslušnému súdu vykonávať svoju kontrolnú právomoc. Požiadavka odôvodnenia sa musí hodnotiť vzhľadom na okolnosti daného prípadu, najmä na obsah aktu, charakter uvádzaných dôvodov a záujem, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a osobne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky tohto článku 296 ZFEÚ, má byť posudzovaná s ohľadom nielen na jeho znenie, ale aj na jeho kontext a na súhrn právnych pravidiel upravujúcich predmetnú oblasť (pozri rozsudok z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, Zb., EU:C:2011:551, bod 125 a citovanú judikatúru).
- 151 V predmetnej veci sa Komisia na určenie sumy pomoci obmedzuje na odkaz v napadnutom rozhodnutí na svoju „rozhodovaciu prax“, ktorá je limitovaná na rozhodnutie z 23. novembra 2011.
- 152 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa judikatúry má pojem pomoc právnu povahu a vykladá sa vzhľadom na objektívne prvky. Kvalifikácia opatrenia ako štátnej pomoci teda nemôže závisieť od subjektívneho posúdenia Komisie a musí sa určiť nezávisle od akejkoľvek predchádzajúcej administratívnej praxe tejto inštitúcie, aj keby bola preukázaná (pozri rozsudok Španielsko a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, EU:T:2014:604, bod 46 a citovanú judikatúru).
- 153 Preto na stanovenie existencie pomoci sa Komisia nemôže obmedziť na odkaz na „rozhodovaciu prax“. Musí z hľadiska uplatniteľnej právnej úpravy vykonať neustrannú a náležite starostlivú analýzu všetkých objektívnych skutočností, ktoré má k dispozícii. Rovnako to platí, ak Komisia určí sumu pomoci, ktorej vymáhanie nariadi. V predmetnej veci sa tak Komisia nemohla obmedziť na odkaz na rozhodnutie z 23. novembra 2011, ale bola povinná uskutočniť neustranné a náležite starostlivé preskúmanie dostupných objektívnych skutočností s cieľom určiť sumu pomoci tak presne, ako je to len možné.
- 154 Okrem toho treba uviesť, že v predmetnej veci je úlohou Všeobecného súdu preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia a nie rozhodnúť o otázke, či rozhodnutie z 23. novembra 2011 je riadne odôvodnené, ako to navrhujú žalobkyne (pozri bod 146 vyššie). Z toho vyplýva, že Komisia sa nemôže zbaviť svojej povinnosti odôvodnenia v danej veci jednoduchým odkazom na metodológiu rozvinutú v inej veci bez akéhokoľvek vysvetlenia týkajúceho sa relevantnosti tejto metodológie na účely posúdenia poisťného zaistenia, ktoré Sace BT zaplatila SACE v inom skutkovom kontexte (pozri body 152 a 153 vyššie).
- 155 Za týchto podmienok, ak Komisia zamýšľala prebrať v predmetnej veci metódu výpočtu sumy, ktorá sa má vymáhať, vypracovanú v rozhodnutí z 23. novembra 2011, bolo jej úlohou vysvetliť dôvody, pre ktoré sa domnievala, že táto metóda je relevantná, a jasne uviesť odôvodnenie sledované v tejto veci pri jej uplatnení vzhľadom na obsah spisu.

- 156 V tomto ohľade žalobkyne správne tvrdia, že Komisia ani nevysvetlila uplatnenú metódu výpočtu, ani v napadnutom rozhodnutí neodôvodnila z hľadiska povahy a vlastností zaistenia škodovej nadmiery dotknutého v tejto veci prebratie vypracovanej metódy výpočtu poplatku, pokiaľ ide o režim pomerného verejného úverového poistenia.
- 157 Na úvod je pravda, že režim portugalského vývozného úverového poistenia, na ktorý odkazuje Komisia, sa odlišuje od predmetného prípadu. Ide o režim spolupoistenia vývozných úverov a nie zaistenia poisťovateľa. Navyše portugalský režim, ktorý bol upravený na obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2010 (odôvodnenie 23 rozhodnutia z 23. novembra 2011), vyplýval z kontextu finančnej krízy v roku 2009 a netýkal sa osobitnej finančnej situácie jediného poisťovateľa, akým je Sace BT, ktorý utrpel straty. Predovšetkým z odôvodnení 20 a 21 rozhodnutia z 23. novembra 2011 vyplýva, že suma krytá portugalským verejným režimom úverového poistenia výlučne ako doplnok krytia ponúknutého súkromným poisťovateľom nemohla nikdy prekročiť sumu krytú súkromným poisťovateľom. Práve v tomto kontexte Komisia poukázala v odôvodnení 68 rozhodnutia z 23. novembra 2011 na skutočnosť, že poplatky zaplatené verejným poisťovateľom boli nižšie ako poplatky uplatňované na trhu, zatiaľ čo podľa Komisie tieto poplatky mali byť vyššie z dôvodu vyššej úrovne prevzatého rizika. Naopak v predmetnej veci Komisia vytyka SACE, že prijala rovnakú odmenu ako súkromní poisťovatelia za vyššiu časť zaistenia ako časť, ktorú akceptovali súkromní zaistovatelia. Okolnosti dvoch vecí sú preto úplne rozdielne.
- 158 Iste, Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že rozdiely medzi dvoma opatreniami boli irelevantné, pretože v oboch prípadoch orgán verejnej moci, ktorý poskytuje doplnkové krytie, preberá vyššiu časť rizika, čo sa musí bežne pretaviť do formy vyššieho poistného (pozri bod 148 vyššie).
- 159 Ani toto tvrdenie, ani odôvodnenie napadnutého rozhodnutia však neumožňujú pochopiť dôvody, pre ktoré vzhľadom na úroveň rizika trhovú cenu zaistenia, ktorú priznala SACE, musí byť vypočítaná podľa rovnakej metódy ako metóda pre trhovú cenu pre doplnkové poistenie priznané na základe režimu portugalského verejného úverového poistenia. Napadnuté rozhodnutie teda neobsahuje nijaké odôvodnenie, pokiaľ ide o možnosť prebrať v predmetnej veci do úplne odlišného právneho kontextu metódu výpočtu poplatku uplatnenú Komisiou v rozhodnutí z 23. novembra 2011. V odôvodnení 128 napadnutého rozhodnutia sa totiž Komisia obmedzuje na tvrdenie, že „racionálny investor by bol požiadal poplatok zohľadňujúci zvýšenú mieru prevzatého rizika“ a že tento poplatok „by mal byť najmenej o 10 % vyšší, než je poplatok účtovaný súkromnými zaistovateľmi za menšiu časť zaistenia a rizika“, odkazujúc bez akéhokoľvek vysvetlenia na odôvodnenia 68 a 93 rozhodnutia z 23. novembra 2011.
- 160 Ďalej tvrdenie Komisie, podľa ktorého je prijatá metodológia v prospech žalobkyní, nemôže napraviť tento nedostatok odôvodnenia. Bez jasného a relevantného vysvetlenia týkajúceho sa tohto prípadu totiž nie je možné posúdiť, či je oprava 10 % v prospech alebo neprospech žalobkyní. Okrem toho je úlohou Komisie definovať vhodné opravné opatrenie s cieľom ukončiť skreslenie hospodárskej súťaže, ktoré vyplýva zo sporného opatrenia. Túto úlohu nemôže splniť jednoduchým odkazom na metodológiu, ktorú považuje za výhodnú pre prijímateľa.
- 161 Z toho vyplýva, že druhý žalobný dôvod musí byť prijatý v rozsahu, v akom je založený na nedostatočnom odôvodnení posúdenia sumy pomoci Komisiou na 10 % sumy poplatku, ktorý Sace BT zaplatila SACE.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora, pokiaľ ide o tretie a štvrté opatrenie

- 162 Komisia v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia 132 až 168) dospela k záveru, že tretie a štvrté opatrenie predstavovali výhodu pre Sace BT, opierajúc sa pritom o dva druhy zistení. V prvom rade najskôr v odôvodneniach 135 až 144 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že SACE nekonala ako obozretný súkromný investor, keďže v čase prijatia týchto opatrení tento podnik nevykonával posúdenie s cieľom určiť, či vklad dodatočného kapitálu predstavoval hospodársky výhodnejšiu možnosť z hľadiska akcionára ako likvidácia dcérskej spoločnosti. Z tohto jediného dôvodu dva dotknuté vklady kapitálu musia byť podľa Komisia považované za pomoc.
- 163 Ďalej „kvôli úplnosti“ Komisia dodatočne v odôvodneniach 145 až 167 napadnutého rozhodnutia konštatuje, že porovnaním medzi možnosťou likvidácie Sace BT a zvolenou možnosťou nového vkladu kapitálu do tejto dcérskej spoločnosti by obozretný súkromný investor uprednostnil skôr vstup Sace BT do konkurzu alebo jej predaj, ak by našiel nadobúdateľa, než jej rekapitalizáciu. Táto analýza tiež preukazuje, že SACE nekonala, ako by konal súkromný investor.
- 164 Žalobkyne spochybňujú tak nedostatok predchádzajúcej hospodárskej analýzy uvádzaný Komisiou, ako aj dôvodnosť jej spätnej analýzy rentability tretieho a štvrtého opatrenia.
- 165 Najskôr treba skúmať argumentáciu účastníkov konania týkajúcu sa otázky, či SACE vykonala vhodnú analýzu rentability pred investovaním 70 miliónov eur do kapitálu Sace BT.
- 166 Na úvod žalobkyne pripomínajú, že najmä z bodov 27 a 29 oznámenia Komisie o uplatnení článkov [107 ZFEÚ] a [108 ZFEÚ] a článku 5 smernice Komisie 80/723/EHS o transparentnosti finančných vzťahov medzi členskými štátmi a štátnymi podnikmi (Ú. v. ES C 307, 1993, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 20) vyplýva, že pri uplatnení kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve musí Komisia rešpektovať významnú mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje verejný investor, a dospieť k záveru o pomoci iba vtedy, ak je objektívne zrejmé, že verejný investor nemal dôvod rozumne očakávať, že investícia má prijateľnú rentabilitu hoci aj z dlhodobého hľadiska.
- 167 V predmetnej veci žalobkyne Komisii vytýkajú, že dospela k záveru, že krízová situácia nič nemení na podmienkach testu, ktorý sa má uplatniť.
- 168 Po prvé v tejto súvislosti žalobkyne tvrdia, že je úlohou Komisie s čo najväčšou objektivitou a najväčšou pozornosťou zistiť hospodársku realitu na trhu a spôsob, akým boli rozhodnutia o investícii hypotetického súkromného investora ovplyvnené „vysokou mierou neistoty a naliehavosti“ (odôvodnenie 166 napadnutého rozhodnutia), ktoré vyplývajú zo zhoršenia svetovej hospodárskej situácie od druhého štvrtroka 2007.
- 169 Po druhé žalobkyne v tejto súvislosti tvrdia, že v priebehu rokov 2008 a 2009 vzhľadom na významné straty mnohých podnikov pôsobiacich v odvetví úverového poistenia a obmedzený počet potenciálnych nadobúdateľov by akcionári mnohých spoločností aj mimo Talianska pristúpili ku kapitálovým vkladom. Na pojednávaní žalobkyne osobitne v tejto súvislosti Komisii vytýkali, že nevykonala vyšetrovanie s cieľom na účely uplatnenia kritéria súkromného investora porovnať situáciu Sace BT so situáciou ostatných poisťovateľov vrátane autorky sťažnosti Coface, rekapitalizovanej v júli 2009 a v marci 2010 v hodnote 225 miliónov eur po tom, ako jej v roku 2009 vznikli straty vo výške 163 miliónov eur.
- 170 Po tretie žalobkyne spochybňujú výklad rozsudku Komisia/EDF a i., už citovaného v bode 91 vyššie (EU:C:2012:318), Komisiou. Bod 84 tohto rozsudku zdôrazňuje nevyhnutnosť zohľadniť „okolnosti daného prípadu“. Preto rešpektovanie požiadavky podrobného plánu podniku verejným investorom

alebo prinajmenšom aktualizovaných finančných údajov preukazujúcich, že investícia bude mať prijateľný hospodársky výnos, musí byť posúdené s prihliadnutím na kontext hospodárskej krízy a nemožnosti vykonať dôveryhodné predpovede.

- 171 Po štvrté žalobkyne Komisii vytýkajú, že v predmetnej veci sledovala dogmatický prístup spočívajúci v porovnaní rozhodnutí verejného investora s rozhodnutiami hypotetického súkromného investora charakterizovaného schopnosťou vopred poskytnúť odôvodnenie hospodárskej logiky svojich obchodných rozhodnutí prostredníctvom vypracovania podrobných hospodárskych náčrtov, odhadov budúcej rentability alebo podrobných a úplných analýz nákladov a ziskov, prípadne podporených správami tretích poradcov. Pri neexistencii takejto dokumentácie Komisia dospeje k záveru o nedostatku hospodárskej racionality operácie.
- 172 Takýto teoretický prístup Komisiu oslobodzuje od zložitých vyšetrovaní týkajúcich sa „trhového hospodárstva“, tak ako konkrétne funguje. Komisia tým mení kritérium súkromného investora na procesné pravidlo, čo je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania s verejnoprávnymi a súkromnými podnikmi stanovenou v článku 345 ZFEÚ.
- 173 Po piate žalobkyne pripúšťajú, že v rozsahu, v akom kontext neumožňuje vykonať dôveryhodné predpovede, hoci len z krátkodobého hľadiska, priemyselný plán Sace BT na roky 2010 a 2011, o ktorý sa oprelo vedenie SACE, obsahoval výlučne predpovede na tieto dva roky a predpokladal realizáciu vyrovnaného rozpočtu v roku 2011. Napriek tomu je napadnuté rozhodnutie (odôvodnenie 141) nesprávne v tom, že sa v ňom uvádza, že SACE počas správneho konania neoznámila objektívne a overiteľné informácie poskytujúce obchodné odôvodnenia prijatia dvoch sledovaných opatrení.
- 174 Po šieste žalobkyne tvrdia, že počas prijímania tretieho a štvrtého opatrenia vedenie SACE vychádzalo z presného a racionálneho hospodárskeho posúdenia budúcej rentability týchto investícií na základe týchto zistení:
- po tom, ako Sace BT v rámci priemyselnej stratégie diverzifikácie rizík poistených skupinou vytvorila prostredníctvom úvodnej investície viac ako 100 miliónov eur, sa SACE rozhodla skôr chrániť hodnotu svojho pôvodného kapitálového vkladu do Sace BT, ako ju likvidovať a stratiť takmer celý tento vklad,
 - Sace BT dosiahla svoj prvý zisk z verejnej prevádzky v hodnote 59 000 eur v roku 2007 v súlade s predpoveďami a straty začala zaznamenávať až po začatí krízy v hospodárskom kontexte charakterizovanom v osobitnom odvetví úverového poistenia mimoriadnym zvýšením objemu poistných udalostí a s tým súvisiacim znížením marže solventnosti podnikov prítomných v tomto odvetví,
 - v tomto kontexte sa SACE domnievala, že neschopnosť Sace BT vytvoriť zisky pred krízou, hoci bola ešte v štádiu start-up, nevyplývalo zo štrukturálnych problémov či nesprávnej správy podniku alebo zo „systémových“ problémov, ktoré sú vlastné trhu úverového poistenia,
 - SACE sa preto domnievala, že je rozumné nestiahnuť sa z projektu diverzifikácie činností viacerých podnikov iba z dôvodu, že hospodársky cyklus bol negatívny a že investícia sa ešte výrazne neprejavila,
 - dotknutý vklad kapitálu, ktorý mal napraviť finančnú rovnováhu podniku a zabezpečiť jeho solventnosť v súlade s účinnou talianskou právnou úpravou v odvetví, mal Sace BT umožniť vytvoriť náležitú rentabilitu po návrate makroekonomickej situácie do normálu a zavedení veľmi prísnych personálnych reštrukturalizačných opatrení od januára 2009 – a nie, ako tvrdí Komisia vo vyjadrení k žalobe, v decembri 2009 – počas revízie priemyselného plánu na roky 2010 a 2011,

— likvidácia Sace BT za trhových cien bola skúmaná a následne odmietnutá ako menej výhodná. Intervencie do kapitálu Sace BT totiž zodpovedali až 17,8 % čistého príjmu uskutočneného SACE v roku 2009 (a približne 1,3 % jej základného imania). Naopak, likvidácia by bola hospodársky ničivá, pretože by bola vykladaná ako signál o skrytej kríze vnútorného majetku akcionára, čo by spôsobilo zhoršenie obrazu značky SACE a vystavilo by ju to riziku znehodnotenia ceny alebo zhoršenia jej známkovania podstatne vyššej ako suma 24 miliónov eur, ktorú predstavoval zostatkový kapitál Sace BT odhadovaný na konci roka 2009.

175 Komisia celú túto argumentáciu popiera.

176 Stanoviská účastníkov konania sa odlišujú, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa prvkov predchádzajúceho hospodárskeho hodnotenia rentability investície, ktoré má poskytnúť dotknutý verejný investor. Treba preto v prvom rade preskúmať, či napadnuté rozhodnutie obsahuje v tejto súvislosti nesprávne právne posúdenie (pozri body 177 až 189 nižšie), a potom v druhom rade preskúmať, či sa v predmetnej veci Komisia dopustila nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že tretie a štvrté opatrenie neboli v súlade s kritériom súkromného investora (pozri body 190 až 199 nižšie).

177 V prvom rade, pokiaľ ide o požiadavky spojené s kritériom verejného investora, žalobkyne pripúšťajú, že je úlohou verejného investora preukázať, že vykonal hospodárske posúdenie pred priznaním hospodárskej výhody alebo súčasne s ním. Domnievajú sa však, že v kontexte vážnej hospodárskej krízy racionálny súkromný investor môže vykonať predchádzajúce, presné a racionálne hospodárske posúdenia, aj keď sa nemôže oprieť o analýzy budúcej rentability.

178 V tomto ohľade treba pripomenúť, že na účely uplatnenia kritéria súkromného investora dôkazy hospodárskeho posúdenia predchádzajúceho rozhodnutiu pristúpiť k investícii, požadované zo strany dotknutého verejného investora, musia byť posúdené na základe porovnania s hospodárskymi hodnoteniami, ktoré by racionálny súkromný investor nachádzajúci sa v podobnej situácii uskutočnil pred touto investíciou vzhľadom na dostupné informácie a predvídateľný vývoj. Obsah a stupeň presnosti takýchto hodnotení môžu byť preto poplatné najmä okolnostiam danej veci, situácii na trhu a hospodárskej konjunktúre (pozri bod 98 vyššie).

179 V kontexte hospodárskej krízy tak posúdenie vyžadovaných prvkov predchádzajúceho hodnotenia musí byť vykonané prípadne s prihliadnutím na hospodársku situáciu a výsledky rôznych subjektov. Za týchto okolností neexistencia podrobného plánu podniku dcérskej spoločnosti obsahujúceho presné a úplné odhady jej budúcej rentability a podrobných analýz nákladov a ziskov neumožňuje sama osebe dospieť k záveru, že verejný investor sa nesprával tak, ako by sa správal súkromný investor.

180 Okrem toho nemožno vylúčiť, že racionálny súkromný investor v rámci miery voľnej úvahy, ktorou disponuje pri predchádzajúcom hospodárskom posúdení rentability investície (pozri bod 188 nižšie), sa podľa vzoru SACE domnieva, že ťažkosti jeho dcérskej spoločnosti vyplývali nie zo štrukturálnych problémov alebo z nesprávnej správy, ale z hospodárskych ťažkostí vlastných dotknutému trhu (pozri bod 174 vyššie), a opiera sa najmä o perspektívu postupného zlepšenia ekonomickej situácie. Napriek tomu ani v tomto prípade sa racionálny súkromný investor nachádzajúci sa v situácii, keď nemôže vykonať podrobné a úplné predpovede, nerozhodne vložiť dodatočný kapitál do jednej zo svojich dcérskych spoločností, ktorá zaznamenala významné straty, bez toho, aby pristúpil k predchádzajúcim hodnoteniam, hoci aj približným, ktoré by umožnili vyvodit' rozumné pravdepodobnosti budúcich ziskov, a bez toho, aby analyzoval rôzne scenáre a rôzne možnosti, prípadne vrátane prevodu alebo prípadnej likvidácie dcérskej spoločnosti.

181 Iste, podľa judikatúry na účely posúdenia, či účasť verejného investora na kapitále podniku je v súlade s kritériom súkromného investora, správanie súkromného investora, s ktorým sa musí porovnať správanie verejného investora, nie je nevyhnutne správaním bežného investora umiestňujúceho kapitál s cieľom jeho rentabilizácie viac-menej z krátkodobého hľadiska. Toto správanie musí byť

prinajmenšom správaním súkromného holdingu alebo súkromnej skupiny podnikov, ktoré sledujú štrukturálnu, globálnu alebo sektorovú politiku, a musí byť vedené snahou o dosiahnutie rentability z dlhodobejšieho hľadiska (rozsudky z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia, C-305/89, Zb., EU:C:1991:142, bod 20, a Španielsko a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, EU:T:2014:604, bod 41).

- 182 Nič to nemení na skutočnosti, že nemožnosť vykonať podrobné a úplné predpovede nemôže oslobodiť verejného investora od toho, aby vykonal primerané predchádzajúce hodnotenie rentability svojej investície porovnateľné s tým, ktoré by vykonal súkromný investor nachádzajúci sa v podobnej situácii v závislosti od dostupných a predvídateľných okolností (pozri bod 180 vyššie). V tomto ohľade Komisia správne uvádza, že ak jej členský štát neoznami požadované skutočnosti o predchádzajúcom hodnotení, nie je povinná vykonať dodatočné analýzy (pozri bod 97 vyššie).
- 183 Preto okolnosť uvedená žalobkyňami (pozri bod 169 vyššie), podľa ktorej bol v priebehu sledovaného obdobia veľký počet súkromných poisťovacích spoločností rekapitalizovaný s cieľom pokryť významné straty spôsobené hospodárskou krízou, nie je spôsobilá oslobodiť verejného investora, akým je SACE, od jeho povinnosti *ex ante* posúdiť budúcu rentabilitu svojej dcérskej spoločnosti a oznámiť Komisii primerané skutočnosti o predchádzajúcom hodnotení (pozri bod 182 vyššie). Navyše nemožno vylúčiť, že tieto rekapitalizácie by tiež viedli k poskytnutiu pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V dôsledku toho Komisia nemala povinnosť porovnať situáciu Sace BT so situáciou ostatných poisťovateľov.
- 184 V predmetnej veci treba konštatovať, že v napadnutom rozhodnutí sa Komisia obmedzila na uplatnenie ustálenej judikatúry, podľa ktorej, zatiaľ čo Komisii prislúcha uplatniť kritérium súkromného investora a požiadať dotknutý členský štát, aby jej poskytol na tento účel všetky relevantné informácie, je úlohou tohto členského štátu alebo v predmetnej veci dotknutého verejnoprávneho podniku poskytnúť dôkazy, z ktorých vyplýva, že vykonal predchádzajúce hospodárske posúdenie rentability dotknutého opatrenia porovnateľné s tým, ktoré by vykonal súkromný investor v podobnej situácii (pozri body 96, 97 a 112 vyššie).
- 185 Na rozdiel od tvrdení žalobkýň (pozri body 171 a 172 vyššie) táto požiadavka nezavádza nijaké procesné pravidlo ani neprenáša dôkazné bremeno o existencii štátnej pomoci zaťažujúce Komisiu, ale dotknutému verejnemu investorovi iba ukladá povinnosť predložiť Komisii nevyhnutné dôkazy, aby jej umožnil preskúmať, či správanie tohto verejnoprávneho podniku bolo porovnateľné so správaním racionálneho súkromného investora, ktorý vykonal predchádzajúce hospodárske posúdenie založené na dostupných skutočnostiach a predvídateľnom vývoji, ktoré je primerané z hľadiska povahy, zložitosti, významu a kontextu dotknutej operácie (pozri body 178 a 179 vyššie).
- 186 Len čo verejnoprávny podnik doručí Komisii dôkazy požadovanej povahy, je úlohou Komisie vykonať celkové posúdenie zohľadňujúce okrem skutočností poskytnutých týmto podnikom každý ďalší relevantný dôkaz umožňujúci určiť, či je dotknuté opatrenie v súlade s kritériom súkromného investora. Dotknutý verejnoprávny podnik má teda možnosť v priebehu správneho konania predložiť dodatočné dôkazy, ktoré vznikli po prijatí oparenia, ale ktoré sú založené na okolnostiach dostupných a na vývoji predvídateľnom v čase tohto prijatia.
- 187 Za týchto podmienok treba zamietnuť tvrdenia žalobkýň založené na jednej strane na zásade rovnosti zaobchádzania medzi verejnými a súkromnými odvetviami a na druhej strane na miere voľnej úvahy súkromného investora (pozri body 166 a 172 vyššie). Na jednej strane je totiž požiadavka predchádzajúceho hospodárskeho posúdenia v rozsahu, v akom má za cieľ výlučne porovnať správanie dotknutého verejnoprávneho podniku a správanie racionálneho súkromného investora v podobnej situácii, v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania medzi verejnými a súkromnými odvetviami, čo zahŕňa, že členské štáty môžu investovať do hospodárskych činností a že kapitál daný k dispozícii

podniku priamo alebo nepriamo štátom za okolností, ktoré zodpovedajú normálnym trhovým podmienkam, nemožno považovať za štátnu pomoc (rozsudok Španielsko a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, EU:T:2014:604, bod 79).

- 188 Na druhej strane miera voľnej úvahy, ktorou disponuje verejný investor podľa judikatúry, ho nemôže oslobodiť od vykonania primeraného predchádzajúceho hospodárskeho posúdenia. Možno síce rozlišovať medzi odhadom pravdepodobného výnosu z projektu, pri ktorom má verejný investor určitú mieru voľnej úvahy, a prieskumom, ktorý tento investor robí, aby určil, či sa mu zdá výnos dostatočný na to, aby zrealizoval danú investíciu, pri ktorom je miera voľnej úvahy obmedzenejšia, pretože je možné porovnať danú transakciu s inými možnosťami investovania kapitálu (rozsudok Španielsko a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, EU:T:2014:604, bod 71). Napriek tomu miera voľnej úvahy, ktorou disponuje verejný investor, pokiaľ ide o odhad pravdepodobného výnosu projektu, nemôže tohto investora oslobodiť od povinnosti vykonať hospodárske posúdenie založené na analýze dostupných dôkazov a predvídateľného vývoja, ktoré je primerané z hľadiska povahy, zložitosti, významu a kontextu dotknutej operácie (pozri body 98 a 180 vyššie).
- 189 V dôsledku toho v predmetnej veci nemožno Komisii vytýkať, že sa pri uplatnení kritéria súkromného investora v danej veci dopustila nesprávneho právneho posúdenia.
- 190 V druhom rade treba overiť, či sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia, keď v napadnutom rozhodnutí uviedla, že SACE nevykonala posúdenie rentability sporných kapitálových vkladov porovnateľné s tým, ktoré by vypracoval za okolností daného prípadu súkromný investor nachádzajúci sa v podobnej situácii.
- 191 V tomto ohľade treba konštatovať, že spis, a najmä zápisnice zo zasadnutia správnej rady SACE 1. apríla 2009, v priebehu ktorého sa predpokladala nevyhnutnosť rekapitalizácie Sace BT v celkovej výške 70 miliónov eur, a zo zasadnutia 26. mája 2009, na ktorom bolo prijaté tretie opatrenie týkajúce sa kapitálového vkladu 29 miliónov eur, predložené Komisiou, neobsahujú nijaký dôkaz umožňujúci predpokladať, že SACE vykonala čo len približné hospodárske hodnotenie s cieľom určiť, či dodatočný kapitálový vklad predstavoval ekonomicky rentabilnú možnosť. Tieto zápisnice odkazujú výlučne na nevyhnutnosť reštrukturalizovať aktíva Sace BT vyžadované na krytie rezerv na konci roka 2009.
- 192 Okrem toho treba poznamenať, že žalobkyne nepredložili nijaký dôkaz o vykonaní predchádzajúceho hospodárskeho hodnotenia. Navyše v rámci tvrdenia, že tretie a štvrté opatrenie sa zakladajú na presnom a racionálnom hospodárskom hodnotení budúcej rentability týchto investícií, neuvádzajú údaje, na základe ktorých bolo takéto hodnotenie vykonané, ale obmedzujú sa na všeobecné tvrdenia (pozri bod 173 vyššie).
- 193 V tomto kontexte Komisia správne uvádza, že jediný konkrétny dôkaz uvedený žalobkyňami je podnikový plán na roky 2010 a 2011, prijatý správnu radou Sace BT 4. augusta 2009. Žalobkyne však nespochybňujú, že tento plán bol zohľadnený iba v rámci prijatia štvrtého opatrenia zo strany SACE. Okrem toho tento plán pokrýva iba obdobe dvoch rokov a nestanovuje nijaký návrat k rentabilite zo strednodobého alebo dlhodobého hľadiska.
- 194 Iste, tento plán, ako to preukazuje zápisnica zo zasadnutia správnej rady Sace BT 4. augusta 2009, predložený žalobkyňami na výzvu Všeobecného súdu, predpokladal, že Sace BT dosiahne finančnú rovnováhu v roku 2011.
- 195 Napriek tomu neobsahoval nijakú analýzu rentability kapitálových vkladov. Navyše tento plán, hoci tak predpokladal značné zlepšenie indícií týkajúcich sa úverového poistenia Sace BT, ktoré by umožnilo dosiahnuť túto finančnú rovnováhu, poskytoval iba obmedzený počet určujúcich finančných indícií a číselných údajov v súvislosti s rokmi 2010 a 2011, ktoré by umožnili podporiť tento odhad.

Neobsahoval presné informácie týkajúce sa spôsobov zníženia nákladov odhadovania rizík a všeobecne odkazoval, pokiaľ ide o rok 2010, na zachovanie politiky selekcie rizík, a pokiaľ ide o rok 2011, na predpoveď zlepšenia hospodárskej a trhovej situácie.

- 196 Okrem toho z podnikového plánu na roky 2010 a 2011 Sace BT, ako aj zo zápisnice zo zasadnutia správnej rady 4. augusta 2009 vyplýva, že ciele Sace BT boli sústredené na sledovanie súťažnej politiky smerujúcej k zvýšeniu podielu tejto spoločnosti na trhu, ktorý bol 8,2 % v roku 2008, s cieľom dosiahnuť trhovú podiel 15 % v roku 2011.
- 197 Za týchto podmienok, pri neexistencii akejkoľvek predpovede, podľa ktorej Sace BT mohla vytvoriť zisk po roku 2011, prinajmenšom z dlhodobého hľadiska, sa Komisia mohla správne domnievať, že dôkazy o predchádzajúcom hodnotení obsiahnuté vo vyššie uvedenom podnikovom pláne a zápisnici nespĺňali požiadavky kritéria súkromného investora.
- 198 Aj keby sa totiž pripustilo, že súkromný investor nachádzajúci sa v podobnej situácii by mohol zohľadniť, že straty spôsobené Sace BT mali konjunktúrnu povahu, a sústreďujúc sa na postupné zlepšenie hospodárskej situácie, uprednostniť z krátkodobého hľadiska zvýšenie trhových podielov svojej dcérskej spoločnosti, nič to nemení na skutočnosti, že by vykonal prísnejšie hodnotenie hospodárskej racionality sporných kapitálových vkladov vzhľadom na povahu a význam týchto operácií s cieľom posúdiť perspektívy rentability svojej dcérskej spoločnosti z dlhobehjšieho hľadiska a v prípade uspokojujúcich odhadov aj bez vypracovania odhadu nákladov likvidácie svojej dcérskej spoločnosti (pozri bod 161 vyššie).
- 199 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že Komisia sa nedopustila nijakého nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že dva dotknuté kapitálové vklady pri neexistencii primeraného predchádzajúceho hospodárskeho hodnotenia ich hospodárskej rentability neboli v súlade s kritériami súkromného investora (pozri bod 182 vyššie).
- 200 Za týchto podmienok musí byť tretí žalobný dôvod zamietnutý bez toho, aby bolo potrebné preskúmať dôvodnosť dodatočného spätného posúdenia rentability dotknutých kapitálových vkladov vzhľadom na možnosť likvidácie (pozri body 163 a 164 vyššie), ktoré vykonala Komisia v záujme vyčerpávajúcej odpovede.
- 201 Z toho vyplýva, že článok 2 druhý odsek napadnutého rozhodnutia musí byť zrušený (pozri bod 161 vyššie). V zostávajúcej časti sa žaloba zamietla.

O trovách

- 202 Podľa článku 87 ods. 3 svojho rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania. Podľa článku 87 ods. 4 toho istého poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje trovy konania. Keďže každý z účastníkov konania mal úspech len v časti predmetu konania, treba im uložiť povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o predbežnom opatrení.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (siedma komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 2 druhý odsek rozhodnutia Komisie 2014/525/EÚ z 20. marca 2013 o opatreniach SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10) uskutočnených Talianskom v rokoch 2004 a 2009 v prospech spoločnosti Sace BT SpA sa zrušuje.**
2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
3. **Servizi assicurativi del commercio estero SpA (SACE) a Sace BT znášajú svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o predbežnom opatrení.**
4. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o predbežnom opatrení.**
5. **Talianska republika znáša svoje vlastné trovy konania vrátane trov konania o predbežnom opatrení.**

Van der Woude

Wiszniewska-Białecka

Ulloa Rubio

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 25. júna 2015.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	2
Oznámenie o poistení vývozných úverov	2
SACE	2
Sace BT	3
Správne konanie a napadnuté rozhodnutie	4
Konanie a návrhy účastníkov konania	5
Právny stav	6
O prvom žalobnom dôvode založenom na neexistencii pripísateľnosti sporných opatrení Taliansku	6
Kritériá posúdenia pripísateľnosti opatrenia pomoci priznanej verejnoprávnym podnikom štátu podľa judikatúry	8
Posúdenie nepriamych dôkazov uvedených v predmetnej veci Komisiou	9
O druhom a treťom žalobnom dôvode týkajúcich sa v podstate porušenia kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve a povinnosti odôvodnenia	14
Úvodné pripomienky k judikatúre týkajúcej sa kritéria súkromného investora v trhovom hospodárstve	14
O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora, ako aj nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o druhé opatrenie	15
– O porovnaní správania SACE a správania súkromného zaistovateľa	17
– O údajne nedostatočnom odôvodnení posúdenia sumy pomoci	23
O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení kritéria súkromného investora, pokiaľ ide o tretie a štvrté opatrenie	26
O trovách	31